

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5.50
na mesec 2—	na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izba za vsak dan svojo izvedbo in pravičnost.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 26—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6.50	četrt leta 6.50
na mesec 2.30	na mesec 2.30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Dreadnoughti.

Dunaj, 11. januarja.

Skupna ministrstva se niso izgovarila vseh vladnih predlogov, katere pridejo v letošnjem delegacijskem zasedanju v razpravo. Zato se je odložilo sklicanje avstrijske delegacije do 30. januarja. Letošnje delegacije bodo reševale veliko nalogo: odobriti imajo velikanske vojne kredite ter zlasti omogočiti ojačenje avstrijske mornarice. Mornariško poveljstvo je izdelalo poseben ladjedelni program, ki sega do leta 1914 ter zahteva stavbo 4 dreadnoughtov izmed katerih se dva že gradita, tri rapidne krizarke tipa »Admiral Spaun« na turbinski nagon, 12 velikih torpednih ladij zboljsanega tipa »Husare«, 24 torpednih čolnov tipa »Koimann« in 6 podmorskih čolnov. Ta program zahteva ogromne milijone. Ne le redne izdatke bodo zvišane temveč potreba je posebnega kredita 312 milijonov kron, ki bo razdeljen v pet letnih obrokov, zvišal mornariški proračun za bodočih 5 let na letnih 125 do 130 milijonov. Letošnji mornariški budget, ki bo predložen delegacijam sestoji iz 3 skupin: redne potrebščine znašajo 62½ milijona kron, izredne 6½ milijona kron in od izrednega kredita za gradnjo novih vojniških ladij v skupnem znesku 312 milj. kron se vpostavi v proračun za 1911 delna vsota 55 do 60 milijonov.

Po izjavah raznih strank soditi je gotovo, da bo navzlic morebitnim trpkim pritožbam kake velikanske vsote porablja država, ki se napram gospodarskim in kulturnim težnjam svojih narodov le izgovarja na slabe finance, za svojo oboževano silo, vojni in zlasti tudi mornariški proračun sprejet.

Nismo fantastični pristaši onega gesla, ki si celo svetovno vojno vprašanje predstavlja tako enostavno, da hoče s pridiganjem takojšnjega razoroževanja in odprave vojaštva doseči svetovni mir. Vemo in vidimo, da je v danih razmerah tudi za našo državo krepka obramba potrebna. Toda ravno operti na to spoznanje lahko kritično premostimo ono mrzlično agitacijo zadnjih let, ki vidi vso bodočnost Avstrije v luči dreadnoughtov ter z napačno statistiko in pretirano zgovornostjo pridobiva javno mnenje za svoje ideje. Tudi delegacije

se temu vplivu ne morejo izogniti in tako bode čez kratkih par tednov stala tudi naša monarhija v vrsti dreadnoughtovih držav. Toda nevarnost za gospodarsko in kulturno bodočnost Avstrije ne leži v teh štirih dreadnoughtih, marveč v dejstvu, da stojimo na začetku akcije, ki bode v naprej stavila za našo vojno mornarico vedno večje zahteve in odtegovala neizmerne vsote produktivnemu delu v državi. Za prvim mornariškim programom, ki sega do l. 1914, pride drugi, ki bo zahteval nove milijone v progresivnem stopnjevanju, ter izjemno davkoplačevalce do krvi.

Treba presoditi celo vprašanje s stališča nujne potrebe, da najdemo primerno platformo za odgovor na najnovejšo našo stališče napram avstrijskim dreadnoughtom. Pred kratkim je izdalo avstrijsko mornariško društvo od znanega pacificista A. H. Frieda spisane letak, ki odgovarja na vsa razkričana gesla naših dreadnought - fanatikov z mirno objektivnostjo ter zavrača njihove trditve z dejstvi, katerih neoporečnost mora vplivati na trezno mislečega presojevalca prepričevalno.

Eno najnepoštevnijih sredstev je ono, ki hoče s primerjalno statistiko dokazati kako daleč je Avstrija za vsemi veselimi glede svojega vojnega brodograja. Ta statistika navaja število angleških bojnih ladij, velikost nemškega vojnega brodograja — tu je primerja z avstrijsko mornarico! Da je Anglija pomorska moč kat exochen, katere vojna sila se pred vsem izraža v njenem bojnem ladjevju, kakor naša v naši armadi, da je Nemčija kolonialna država, in da končno pobježe obeh držav, odprto v svetovna morja, na tisoče kilometrov po svoji dolžini in svojem razvoju nadkrijuje avstrijsko, tega te lažnjive statistike ne povedo. Tudi pozabljajo omeniti, da si more in mora Avstrija ohraniti s svojim brodograjem le pot na morje, torej pred vsem obraniti svoje obali pred sovražnim napadom. Naloga naše mornarice je torej popolnoma druga kakor ona velikih pomorskih držav: naša bojna marina je zgolj o b r a m b a, velike pomorske države med katere štejemo vsled močno razvite in obširne obali tudi Italijo, pa imajo v svojem brodograju tudi n a p a d a l n o sredstvo, ki za nas sploh ne pride v poštev, ker nam manjka celo pristop na pomorsko vojno polje, ki je veliki o e e a n. Vprašanje, ki je tehničnega

pomena: ali so dreadnoughti sploh pripravi za obrežno obrambo, kakor jo Avstrija edino potrebuje, pa je že rečeno od strokovnjakov v negativnem smislu.

S tem pa je za eno dan že principijalen odgovor po nujnosti potrebe avstrijskih dreadnoughtov. Avstrijska mornarica morda potrebuje ojačenje in reformiranje svojega bojnega brodograja, ne potrebuje pa vojniških pomorskih velikanov, ki so kot obrambna sredstva dvomljive vrednosti, kot napadalna sredstva pa za nas ne pridejo v poštev, brez ozira na to, da je že njih število za boj na odprtem morju premajhno.

Kar prihaja še od drugih argumentov, ki se navajajo v dokaz potrebe avstrijskih dreadnoughtov, v poštev, pred resno kritiko ne more obstajati.

»Varstvo trgovine« je tak napačen argument, ki ga najbolje zavrača statistika s tem, da nam pove, da pride v Švici, ki nima nobene ladje, 590 frankov izvoza na enega prebivalca, v Angliji le 534, v Nemčiji le 234, v Holandiji, katere pomorska sila je minimalna pa 1490 fr. Da zaostaja Avstrija s svojimi 87 franki tako daleč, temu ni kriva pomanjkljiva mornarica, temveč slaba skrb države za industrijo in trgovino. In če se poudarja, da bodo novi dreadnoughti pridobili v prekmorskih deželah avstrijskemu imenu spoštovanja, ugled in zaupanje je to samo-prevara prve vrste, neutemeljena in površna, kajti le solidnost trgovine in iskrenost naše zunanje politike nam bodo pridobile ugled in spoštovanje ne pa grozeči kanoni naših dreadnoughtov.

To spoznanje bi moralo tudi avstrijsko delegacijo privedi do najkritičnejšega stališča napram mornariškemu predlogu vojne uprave ter jim naložiti dolžnost, da sicer priznajo potrebo po popolnjenju naše pomorske obrambe, odklonijo pa neizmerne zahteve po dreadnoughtih, ki bodo izsesali našemu gospodarskemu in kulturnemu napredku še ono mrvice življenjskega mozga, ki mu v Avstriji omogoča vsaj vegetiranje.

Velika akcija, ki se začneja v letošnjih delegacijah zasluži v polni meri ime »dreadnoughtova laž«, kakor jo imenuje že zgoraj citirani letak pacificista Frieda.

Klerikalci proti Ljubljani.

Deželni odbor je v svoji zadnji seji med drugim razpravljal tudi o najetju deželnega melioracijskega posojila v znesku 10 milijonov kron.

Zakonski načrt o tem posojilu je bil sprejet v deželnem zboru že predlansko leto, toda vlada ga ni hotela predložiti v najvišjo sankcijo, ker ni bil v nekaterih točkah tako stilizovan, kakor je vlada želela.

Med deželnim odborom in vlado so se nato vodila dolgotrajna pogajanja, katerih rezultat je bil ta, da se je natančno formuliralo besedilo dotičnega načrta in da je vlada dovolila v to, da se deželni zbor kranjski skliče koncem meseca februarja ali začetkom meseca marca na izredno zasedanje, v katerem se ima zakon o deželnem posojilu sprejeti v obliki, ki je po vladnem okusu, nakar je zakonskemu načrtu zagotovljena vladarjeva sankcija.

Deželno posojilo v znesku 10 milijonov kron je torej gotova stvar.

Načelo pravičnosti in nepristranosti bi zahtevalo, da bi se denar iz tega posojila enakomerno vporabil in porazdelil na vso deželo, za vse prebivalce sloje brez razločka.

Ravnajoč se po tem načelu, je zastopnik narodno-napredne stranke v deželnem odboru, dr. Ivan Tavčar, stavljal predlog, naj bi se pri vporabi melioracijskega posojila sorazmerno oziralo tudi na Ljubljano.

Dasi odgovarja ta predlog čisto navadni pravičnosti in objektivnosti, vendar ga je klerikalna večina deželnega odbora odklonila ter sklenila, da se ima vseh deset milijonov porabiti izključno za melioracije na deželi.

To je tista toli slavljena klerikalna ljubezen in naklonjenost do Ljubljane, o kateri vedo klerikalni govorniki in agitatorji povedati sedaj vzpričo bližajočih se občinskih volitev!

Poglejmo sedaj, kako »naklonjenost in pravičnost« so v resnici klerikalci nasproti ljubljanskemu mestu in njegovemu prebivalstvu.

Povsem naravna stvar je, da je treba od posojila, ki se ga najame, plačevati tudi obresti.

Da v tem oziru tudi za deželo kranjsko ni izjeme, se razume samo ob sebi.

Od deželnega posojila v znesku 10 milijonov bo torej treba vsako leto plačevati dokaj mastne obresti.

Ako se bodo pogajanja z nemško »Union-bank«, pri kateri namenjajo klerikalci najeti deželno posojilo, prav ugodno završila, bo znašala obrestna mera za najetih 10 milijonov kron 5%.

Dežela bo torej morala plačevati od svojega posojila vsako leto 500.000 kron ali pol milijona kron samo na obrestih.

Ta svota pa se bo še znatno zvišala, ker bo treba plačevati poleg obresti še amortizacijske prispevke. Toda vzemimo samo navadne obresti v znesku pol milijona.

Kdo bo te obresti plačeval? Klerikalci? Čisto naravno, da njih drugi, kakor davkoplačevalci in sicer brez razločka ali so ti davkoplačevalci Ljubljanci, Gorenjci, Dolenjci ali Notranjci.

Vsi ti bodo plačevali nanje za obrestovanje in amortizacijo deželnega posojila odpadle davke, ne glede na to, ali so imeli od deželnega posojila kakšne koristi ali ne.

Ker pa je znano in dokazano, da nosi pretežno večino davčnih bremen v deželi Ljubljana, je jasno, da bodo levji del obresti, potrebnih za odplačevanje deželnega posojila, nosili ljubljanski davkoplačevalci.

Kakor izkazuje statistika, plačuje ljubljansko prebivalstvo malodane polovico vseh davkov v deželi.

Potemtakem bodo morali ljubljanski davkoplačevalci vsako leto plačevati za obrestovanje deželnega posojila okroglo četrto milijona kron.

To ogromno vsoto bodo morali plačevati, ne da bi se sedaj le en vinar od deželnega posojila porabil za koristi Ljubljane!

Da je to v nebo vpioča krivica, mora uvideti pač vsak, ki ima le še iskrico pravnega čustva v sebi.

Jasno je torej, da nimajo klerikalci nobenega drugega namena, kakor Ljubljano docela izžeti in jo gospodarsko popolnoma upropasti.

Z novim cestnim zakonom ji hočejo naprtiti breme okroglih četrto milijona kron na leto, z deželnim posojilom zopet enako breme, hočejo torej, naj Ljubljani krvavi za vso deželo.

To je tako nečuvstvo, tako krivično početje, da mora odpreti oči vsakemu slepen v Ljubljani.

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

»Poglej me s polnim pogledom!« ji je velel z zamolklim, od razburjenosti se tresočim glasom in ko se mu je ozrla zopet s plahim pogledom v oči, presenečena od njegovega ji nerazumljivega vedenja, se mu je nehote izvil iz ust stisnjenih ustnic. »Ne, ne, to ni rdeče! Nesrečnica! To ni rdeče! Lažejo, vsi lažejo! To je rjavo, kakor ono drugo!« Na njenem levem, sicer temerjavem očesu je namreč opazil svetel, skoro rdeč rob in spomnil se je v tem hipu besed, ki jih je bil večeraj slišal v Cerknici iz ust župnika, Svetega Jova.

»Rdeče je, da, rdeč rob ima moje levo oko,« je ugovarjala ona, »vsi v naši hiši imamo po eno rdečo oko ali pa vsaj rdeč rob okrog zenice!«

»Kdo si, dekle božje!« jo je vprašal tedaj Ivan, ki se je zdaj šele domislil, da je niti še po imenu ni vprašal.

»Ribičeva sem, mene pa kličejo povsod Rezika iz Bočkovega.«

»Rezika iz Bočkovega!« se je začudil Ivan, »slišal sem že to ime, —

samo ne vem kdaj in kje, — čakaj malo, da se domislim —«

»Pri gospe Elah morda,« mu je pomagalo dekle, »večkrat pridem v graščino pomagat.«

»Rezika!« je vzkliknil Ivan bolestno, ko se je domislil, kaj mu je pravila gospa Elah pred odhodom. Ta Rezika tedaj je bila določena okamenemu Celestinu! »Ti tedaj si Celestinova nevesta?« je nadaljeval po kratkem molku.

»Nevesta? Ne, njegova nevesta nisem še,« mu je odgovorila Rezika, »pač pa so naju menda določili v graščini. Vdala bi se nazadnje v božjo voljo, a Celestin je tako oduren človek in tako surov. Svariti sem te že hotela pred njim in prositi sem te mislila, da pregovoriš gospo, naj mu izbere drugo. Jaz nisem za njega, vse svoje življenje bi bila nesrečna!« Temna rdečica ji je pobarvala med temi besedami lica in vsa v zadregi je trgala s svojimi drobnimi prstki ožgano travo za robom skale.

»Ti ga ne maraš?« jo je vprašal Ivan in sedel zopet k njej na skalo.

»Ne maram ga in ga nikdar ne bom, njegova pa tudi ne bom nikdar, ker me prej ugonobi moja srčna bol.«

»In imaš morda izbranega že drugega?« je nadaljeval Ivan in jo prijel za roko.

»Ne, tudi drugega ne,« se je glasno njen odgovor, »sploh pa se ne

maram močiti,« je pristavila bolj tiho.

»In zakaj ne?« Se globlje je povesila Rezika glavo in ni odgovorila.

»Povej, Rezika,« ji je prigovarjal Ivan, »zakaj hočeš ostati sama?«

»Zakaj si ti sam?« ga je vprašala ona in ga pogledala z nedolžnimi velikimi očmi.

»To je kaj drugega, draga moja!« se je nasmehnil Ivan, a neskončna bridkost je bila v njegovem smehu.

»Nič drugega,« je ugovarjala Rezika, »ali nisem tudi jaz človek kakor ti? Zakaj bi smel biti ti sam, jaz pa bi morala vzeti prvega, ki mi ga odločijo drugi? Zakaj bi ne smela odločati jaz sama?«

»In kako bi odločila?«

»O, jaz že vem kako, tako nekako, kakor ti, bi hotela biti. Hodila bi potem po svetu, in kjer najdem koga, ki trpi, bi mu pomagala. Vse bi hotela znati, kakor ti, in dobra in ljubezniva bi hotela biti kakor ti.« Razvnela se je ob svojih besedah in nadaljevala. »Šla bi tudi lahko skupaj, jaz bi ti bila dekla in srečna, če ti morem pomagati v tvojem trdem delu. Samo to strašno vzemi od mene!« je prosila in sklenila roke ter pogledala Ivana udano proseče s težkimi solzami v očeh.

»Tudi to ti bo odvzeto!« ji je zagotovil Ivan.

»In če sem prosta teh svojih srčnih muk, kaj ne, potem me vzameš k sebi, da ti služim in ti pomagam?«

»Otrok nedolžni!« je vzkliklo Ivanu iz srca, »kako rad bi te imel ob svoji strani, a ti ne smeš in jaz ne smem. — Tudi o moji usodi so odločali tuji ljudje in niso vprašali, kaj porečem k temu jaz.«

Umolknil je Ivan in njegovi pogledi so tavalji mrki in sovražni tja čez jezersko plan, kjer se je risal temni Javornik na modrikasto belem obnebu.

»Stopiva v kapelico!« je odločil po dolgem molku.

Drgetala je njena roka v njegovi, ko sta prestopila prag in jo je sprevedil Ivan pred oltar.

IV.

»Ukreši luč, Čekon, da vidimo kdo je med nami!« se je oglašil hripavi glas iz neprodorne tmeline.

»Lahko vidijo svet ognja,« se je oglašil drug glas.

»Naj vidijo,« mu je odgovoril prvi, »sem gor se ne upajo, križali se bodo in molili, da jim prizaneso večje.«

»Ne igray se z usodo, ne govori takih besed ob takim času,« se je oglašil zopet isti glas.

»Ukreši, sem rekel, ali pa daj sem, če se bojiš,« je nestrno zarobantil hripavi glas neznanca v gosti temi, a zdaj je nekoliko glasneje in odločno, da se je čulo na glasu, da je vodja pomočne družbe, ki se je zbrala

na Šteberških razvalinah, znotraj v močnem okroglem stolpu, v kateri je bilo moč priti le po vseh štirih skozi ozko odprtino ob ileh, zunaj zakrito od gostega grmičevja.

»Kam naj nas privede to ponočno zbiranje,« se je oglašil zopet oni, ki ga je bil glavav ponočne družbe poklical s Čekomom.

»Požiraj ti slino, če se ti ljubi,« je bil osorni odgovor, »mi drugi smu sili stradanja!«

»Konec storimo!« se je oglašil v velikem krogu.

»Poslušaj! Nekdo se bliža!« se je oglašilo od vhoda sem in utihnili so kakor na povelje vsi glasovi v stolpu. Le visoko nad glavami je tulil veter skozi prazna okna in poživljal po golih roboh zidu. Zdaj in zdaj se je utrgal gori kak kamenček in zdrknul ob zidu navzdol ali pa se je odkrušil omet in poprašil po zborovaleh. Tiho je bilo vsenaokrog. Zdaj se je začelo drsanje in sopenje ob vhodu, takoj nato je padlo nekaj težko na tla.

»Kdo si?« je siknil eden s ponarejenim glasom skozi zobe.

»Dobravee,« je odgovoril drugi tiho.

»Dobro je,« se je oglašil zopet hripavi glas vodje. »Zdaj smo vsi!« »Drugič pa me ne boš tako neusmiljeno podrl, Drgane, povem ti, tudi jaz imam pesti!« se je jezil, naj novo prišli Dobravee.

(Dalje prihodnjik.)

in tako nastopajo klerikalci proti Ljubljani in njenemu prebivalstvu sedaj tik pred občinskimi volitvami in upajo celo, da bodo ljubljanski volilci pri občinskih volitvah šli v boj za klerikalno stranko!

Mi pa pravimo in smo trdno prepričani, da bo vse ljubljansko prebivalstvo spoznalo pogubne klerikalne naklepe proti Ljubljani in njenim interesom ter šlo složno kot en moč v borbo proti brezvestnim škodljivcem ljubljanskega mesta!

Politična kronika.

Gospodarska zbornica ima svojo prvo plenarno sejo v torek 17. t. m. ob treh popoldne. Na dnevnem redu je med drugim drugo branje zakona o zvišanju zneska plače, ki ni podvržen eksekuciji.

Ogrski državni zbor je sprejel zakonsko predlogo o srbski trgovinski pogodbi tudi v tretjem branju. Na to se je začela debata o podaljšanju bančnega privilegija in novene ter vrednotne pogodbe. Poročevalec grof Wickenburg je rekel, da bi Ogrska sicer lahko ustanovila samostojno banko, vendar se pa iz gospodarskih ozirov odreka temu. Kossuth je seveda plediral za samostojno ogrsko banko, ker se more madžarski značaj Ogrske le tedaj vzdržati, če je dežela popolnoma samostojna. Ogrska mora nehati biti del druge velevlasti ter prispevati k bremenom, katera so velevlasti nase vzela, da vzdržujejo mir. Ogrska bi morala sama zavzemati stališče velevlasti, ker sicer bo kmalu uničena. Poseben strah ima Kossuth pred Čehi, ker se identificirajo z ogrskimi Slovani in označujejo, da Madžari zatirajo ogrske Slovence. Končno je zahteval ustanovitev samostojne ogrske banke. Kossuthov predlog je podpiralo 77 poslancev. — Iz Budimpešte se nadalje poroča, da nameravajo začeti vse opozicijske stranke akeijo zoper bančno predlogo. Skoraj gotovo bodo ljudska stranka, Kossuthova stranka in Justhova stranka nastopile zoper bančno predlogo.

O rusko - nemškem sporazumu zopet piše konzervativni »Daily Telegraph«, da vzbudi zunanega ministra Greya, naj zahteva odškodnino za Anglijo. Po teh izjavah bi moral Anglija zahtevati, če dovoli dograditev bagdadске železnice: 1. Izhodišče te železnice naj bo v angleškem pristanišču Perzijskega zaliva pod angleškim varstvom in angleško vlado. 2. Nemčija naj izrečno prizna angleško nadvlado nad Perzijskim zalivom in njegovim obrežjem. — Govori se, da bi pod temi pogoji konzervativna stranka odobraval Greyovo politiko v Aziji. — Neka visoka ruska oseba se je sledeče izrazila namram poročevalcu »Matina«: »Kaj naj dela Rusija v Perziji, če ima doma dovolj dela? Nemčija vedno igra to igro: naj Ruse, naj se angažujejo v tujini, da bi izgubljali tam svojo kri in svoj kapital. Nemčija je svetovalec Rusiji, naj se polasti Port Arturja. Nemčija žene zdaj Ruse v Perzijo. Rusija ne more postopati roko v roki z Nemčijo. Nemčija bi postopala napram Rusiji, kakor postopa zdaj napram Avstriji. Ali naj Rusija sklene z Nemčijo zvezo? Videli smo, kako je Nemčija prešla čez svoj podpis na berlinski pogodbi na dnevni red. Dogovor ali zveza nista sklenjena na listini, katero se lahko poljubno raztrga, temveč se sklope na podlagi simpatij in interesov narodov. Zato je rusko - francoska zveza nerazdružljiva in zato ni prinesel potsdamski sestanek nikake izpremembe.

Svetovni shod narodov za zблиžanje zahoda in vzhoda se bo vršil v Londonu od 26. do 28. junija. V tem smislu je tudi sestavljen dnevni red. Tako bo govoril profesor jurjevskega vseučilišča na Ruskem o zблиžanju belega in žoltega plemena, in dr. Zamenhof iz Varšave, izumitelj mednarodnega jezika »esperanto«. Od avstrijskih Nemcev je priglasi dr. Plener; od Poljakov profesor krakovskega vseučilišča Rostworowski in W. Heinrich. Shoda se udeležijo seveda tudi baronovka Berta Suttnerjeva. Vse politične izjave so izključene.

Belgijska vlada noče več trpeti monarhističnih agitacij, katere vodi pripravi bonapartističnega pretendent, kakor tudi pripravi rojalističnega pretendent iz Bruselja ven. Belgijska vlada je priporočila princu Viktorju Napoleonu kar največjo rezervo. Tudi vojvodo Orleanskega je posvarila. Kraljev zet, vojvoda Vendomski je dobil naročilo, naj sporoči vojvodi Orleanskemu, ki pride vsak mesec dvakrat v Bruselj, da kralj Albert le nerad vidi početje rojalistične stranke v Bruslju in da se mora belgijska vlada navle temu, da spoštuje gostoljubnost, zavedati tudi svoje dolžnosti napram sosednji republiki.

Perzija se hoče obvarovati tuje invazije. Iz New Yorka namreč poročajo, da je odnotni perzijski konzul objavil komunique, ki ima pečat perzijske vlade in podpis perzijskega ministrskega predsednika in v katerem se pozivljajo narodi, naj varujejo Perzijo pred angleško in rusko invazijo.

Na Kubi se so pojavili jako resni nemiri. Iz obmorskih mest poročajo, da so se vršili napadi na Severoamerikane. Kakor poročajo listi, je pet ameriških bojnih ladij odplulo proti Kubi.

Štajersko.

Nadaljne nepostavnosti in nasilstva pri ljudskem štetju v Ormožu. Vključ odločnemu protestu prizadetih Slovencev pri c. kr. okr. glavarstvu v Ptuj sili občinski tajnik in obnem števeni komisar Gedliczka v Ormožu še nadalje stranke, da hodijo zaradi ljudskega štetja v občinski urad. Kako je ta Gedliczka postopal v slučaju Vavpotič, smo že objavili. J. Tropa z Lente je odgovoril sledeče: »Alle Trop haben Deutsch als Umgangssprache angeeignet, sie verstehen mich.« (Vsi Tropi so navedli nemščino kot občevelni jezik, vi me razumete.) Ker pa Trop govori vedno seveda le slovenski, ni razumel tega miglja s kolom (ki je megal biti tudi groznja) ter je navedel slovensčino za občevelni jezik. Ana Gabersček, posestnikova hči ne Lenti ne zna ne besedice nemški. Nje Gedliczka niti vprašal ni za občevelni jezik; pola je bila tozadevno že izpolnjena pri njenem prihodu. V hiši Franca Šostariča na Dobrovi se govori izključno slovenski; Gedliczka je zapisal nemščino. Vprašamo prav odločno okrajno glavarstvo v Ptuj, ali sploh misli varovati zakonito postopanje glede ljudskega štetja v Ormožu ali ne in kdaj bode odstavilo Gedliczka kot števne komisarja ter poverilo štetje nepristranskemu možu, do katerega bodo imeli tudi Slovenci zaupanje? Razume se, da opozarjamo na celo zadevo tudi štajersko namestništvo.

Tehnično osolje »Zvezne tiskarne v Celju« priredi v soboto, dne 21. januarja 1911 v »Skalni kleti« svoj vsakoletni plesni venček. Svira celjska narodna godba, vstopnina 1 K, dame proste. Vstop dovoljen le vabljenim.

Iz Ptuja. Prestavljen je finančni tajnik Viktor Elsbacher iz Ptuja v Lipnico in Klotič vitez Sabladski iz Brnka v Ptuj. — Zaprl se dva učenca pri peku Loziškega zaradi različnih tatvin. — Zaprl se v Pobrežu pri Ptuj domobranca Franca Bezjaka, službe pri 26. domobranskem pešpolku v Mariboru. Mož je došel na božični dopust, a se mu je doma pri klobasah in poticah tako dopadlo, da je pozabil na svojo dolžnost.

Za C. M. D. se je nabralo na »Furcu« pri potovalnem učitelju Gorjancu v Višji vasi pri Vojniku 21 K 02 v. Hvala!

Razprava proti župniku Šornu v Belih vodah zaradi zločina po § 129 b) se vrši v soboto pred okrožnim sodiščem v Celju.

Zgorela je hiša posestnika A. Buta v Zg. Gaberniku pri Rogateu. Ogenj, ki je nastal vsled nepredvidnosti Butove žene v kuhinji, je napravil poldrug tisoč kron škode.

Iz Brežic nam pišejo: Zakonska Jože in Marija Vimpolšek v Obrešu se neprestano pripravata. Pred kratkim je šla Marija Vimpolšek po hudem prepiru z možem k svoji sosedki Mariji Zupančič, s katero ste se sklenili maščevati nad Ježetom Vimpolškom. Šle ste nad njega, ga vrgli na tla in Marija Vimpolšek je svojega moža parkrat tako hudo zbadla, da je moral v bolnišnico.

Imenovan je provizorični finančni komisar Štefan Sušec za pravega fin. komisarja pri loterijskem ravnanstvu na Dunaju.

Štajerska železniška vprašanja ali pesek v oči lahkovernim ljudem. Po poročilih »Str.« posredujejo sedaj dr. Korošec pri — pl. Šukljeta za »polzelsko« železnico in dr. Verstovšek pri — gornjegrajskem okr. zastopu za gornjegrajsko. To ho uspehot!

V Ljutomeru so dobili električno razsvetljavo. Dne 3. januarja zvečer je bil celi trg prvič električno razsvetljen. Upeljava nove luči pomenja za trg lep napredek.

Iz Središča nam pišejo: Naš g. kaplan se je zadnjo nedeljo razljutil nad liberalnimi časniki. V svoji goveci je celi gozobal oklicati nek par; pa bo že šlo tudi z dvema oklicema. (Zahvaljujemo se g. kaplanu za reklamo. Uredn.)

Pri Sv. Miklavžu nad Ormožem so dobili, kakor poročamo na drugem mestu, prepotrebno orožniško postajo, ali oba orožnika sta bojda Nemca, ki se bodeta s prebivalstvom le težko sporazumela. Mislimo, da je slovenskih orožnikov dovolj, naj se jih ne prezira in hlači v nemške kraje.

Iz Zetla pri Rogateu nam pišejo: Naše delavno učiteljstvo je tudi letos priredilo mično božičnico za šolsko deo. Vprizorile so se tri mične

igrice in obdarovale otrok. Obdarje bil zelo dober. Priserbna hvala gg. Sotošek, Zrimšek in Trafeniku, vrlim našim učiteljem, pa tudi vsem blagim sročim v naši fari, ki so poskrbeli za darila.

»Deutschfreiheitlich« župan, spomenik cesarju Jožefu in Mariji stebor. V lepem trgu Rogateu ob Soti, ki slovi po svojem nemstvu in naprednjstvu, je umrl nek nemški brat, idealna duša, in je zapustil večjo vsoto za spomenik cesarju Jožefu v Rogateu. Minilo je nekaj let in spomenika ni nihče stavl niti se nanj spomnil. Nekega lepega dneva pa je dal »deutschfreiheitlich« župan Feršnik v sporazumu s svojimi istotaki naprednimi brati Nemci z denarjem za spomenik cesarju Jožefu popraviti in oplešati Marijin stebor sredi trga. ... Nočemo pisati nobenih hudobnih komentarjev ali cela historija vzbuja mnogo smeha in za rogaške »napredne« Nemce kaj malo častnih dvotipov. Mariborski g. škof ima vsaj zagotovilo, da nemškega Rogateca ne bo okužilo geslo »Los von Rom«.

Zbirca za klerikalno bralno društvo. V St. Janžu na Dr. p. je pobiral lani kaplan A. obnem s svojo zbirco tudi kronce kot udnino za klerikalno bralno društvo. Kaplan pa je sedaj prestavljen in izkazalo se je, da ima društvo nad 100 K dolga. Župnik ga noče plačati in med udi vlada umevno razburjenje. ... Ali zbirca more biti ni nič izdala ali pa denar se ni prišel v društvo blagajno? Tako počasi prihajajo iz katoliških društev lepe reči na dan.

Citalnica v Brežicah je vprizorila na praznik sv. Treh kraljev šalogram »Veleturist« v prid revnim šolarjem, radi česar je bilo pričakovati večjega obiska. Vodstvo, kakor tudi vsak posamezen igralec so se potrudili, da so se odpravili nedostaki prve vprizoritve te igre; igralci so lahko zadovoljni na uspeh, kajti igralo se je res izoborno in gladko, k čemur je pripomogla tudi srečna razdelitev vlog. Toda žal, da so morali diletanti igrati skoro prazni dvorani v zahvalo za njihov trud. Zalostno je, da nekateri tukajšnji narodni krogi ne posetijo niti domače prireditve ter se tudi ne ozirajo na to, ako se gre za dobrodelne namene, pač pa vedno zabavljajo, da jim Citalnica nič ne nudi. Toda če celo vodilni krogi in taki narodnjaki, ki na vse pretege zagovarjajo geslo »Svoji k svojim«, kadar se gre za njihove žepne, bojkotirajo naše prireditve ter se rajši tačas zabavajo na lovu ali drugje, ni mogoče od nižjih slojev več pričakovati zahtevati. Upamo, da bodo tisti, ki se niso udeležili prireditve, na drug način odškodovali revne šolarje, v prid katerim je bila igra vprizorjena.

Primorsko.

Vlom. V ponedeljek nekako ob 4. zjutraj so neznani lopovi prišli s ponarejenim ključem v vežo hiše št. 2 v Rojanu. Od tam so vdrl v delavnico čevlarskega mojstra g. Antona Požarja ter mu odnesli 30 parov čevljev, med njimi 14 parov novih. Škode je nad 300 K.

Obešen neznanec. Pod Konkonom so našli v torek na drevesu obešenega neznanega človeka, čigar identiteto kljub poizvedovanjem ne morejo dognati. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Malone zadušeni. V Lloydovem arsenalu v Trstu bi se bila v ponedeljek popoldne kmalu pripetila strasna nesreča. V parniku »Gautsche« nameščajo sedaj nove kotle, katere bodo kurili s tekočim netivom. Krog 2. popoldne so delali pri enem takem kotlu 29letni Anton Bergagna, 23letni Josip Vekjet in 17letni Josip Hrovat. Hrovat se je spustil v kotel, druga dva pa sta čakala. Ko Hrovata le ni bilo nazaj se je spustil za njim Vekjet, a tudi njega ni bilo več iz kotla. Tretji se je vsled tega prestrašil in začel vpiti na pomoč, sam pa tudi stopil v kotel. Na dnu kotla je gorel kup drv in ogelja iz česar se je razvijal ogljikov plin, oba prva delavca je strupeni plin omotil in tudi tretji je bil že v veliki nevarnosti. Prišli so delavci, ki so rešili prve tri ter jih oddali v bolnišnico.

Stavka premikačev. Položaj je še vedno neizpremenjen. Prosta luka in prosto ozemlje se strogo stražita, ker se boji železniška uprava, da bi delavci poškodovali tire. Stavkujoči vedo dobro, da ima uprava skladišče sedaj občutne stroške in upajo, da bodo dosegli zvišanje plače.

Uro ukradel in zastavil. Prodajalec sadja Ivanu P. r. a. m. v Trstu na trgu Goldoni je ukradel te dni nekdo zlato uro s srebrno verižico, vredno 150 kron. Uro in verižico so dobili v zastavljalnici. Kot sumljivega, da je iz vršil to tatvino, so aretirali v torek v Trstu 22letnega mizarja Marija Gasperinija iz Kormina.

Mladosten vlomilec. Delomrznega in klub mladosti že večkrat zaradi tatvine kaznovanega 18letnega sobnega slikarja Senica je zasačil včeraj zjutraj ob pol 5. stražnik v

čim Murat v Trstu, ko je hotel vstopiti v barako kluba za tenis, kjer je najbrže že večkrat kradel. Senica se bo moral zagovarjati zaradi svoje ljubezni do športa pred sodiščem.

Nesreča. V torek je padel v Trstu na parniku »Sofia Hohenberg« 31letni pomorščak Franc Kriwalder z jambre tako nesrečno, da si je pretresel možgane. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Plačati nista hotela. Sobni slikar Marij Jagodnik iz Pulja je jedel in pil v neki gostilni v Trstu ter hotel potem oditi, ne da bi bil plačal. V ulici Loggia v Trstu pa je hotel 42letni Feliks Tomšič ukrasti prodajalki klobas Angeli Valle salame. Oba je policija aretirala.

Nesreča na parniku »Francesca«. Iz Trsta izavimo sledeče: Parnik »Francesca«, ki so ga pripravili v trški ladjedelnici za prevažanje argentinskega mesa, je zadel, ko je odplul iz Trsta, v kanalu na dno. Do sedaj parnika niso mogli spraviti v globoko vodo. Na parniku se je zgodila te dni nesreča. 23letni kurjač Colombo Stabile iz Villa Vicentine je padel skozi sprednja vrata v krovu v skladišnico. Prepeljali so ga težko ranjenega v bolnišnico v Trzicu, kjer pa je umrl vsled notranjih poškodb. Parnik »Francesca« je last Austro-Americane.

Bojkotiran parnik. V Reko dospeli parnik »Rečina«, last neke reške družbe, so zapustili, ko se je vrnil po šestmesečnem potovanju v Reko, vsi pomorščaki. Vzrok tega nenavadnega koraka je poveljnik ladje, ki je dajal pomorščakom nezadostno in deloma tudi pokvarjeno hrano, ter tudi sicer ravnal z njimi brezobzirno. Nekega strojnika, ki je zbolel vsled slabe hrane, so morali oddati v nekem francoskem pristanišču v bolnišnico. Pomorščaki zahtevajo, da se poveljnik odstavi in strokovne organizacije na Reki so se izrekle solidarnosti s pomorščaki parnika »Rečina«.

Brzljajna služba. Dne 1. t. m. se je vpejelja v Caprivu, politični okraj Gradišče, brzljajna služba z omejeno dnevno službo.

Dnevne vesti.

+ Kočevje in klerikalci. Nemški razgrajati v Kočevju so dosegli veliko zmago. Škof jim je žrtvoval kaplana Kopitarja, ki ni zakrivil ničesar drugega, kakor da je med kočevskimi Slovenci delal za vero in za narodnost. Kočevjarji so zaupili in škof je ubogal in hotel ubiti Kopitarjevo delo za vero in narodnost. »Slovenec« seveda odobrava to nečuvno dejanje ljubljanskega škofa in se skuša po svoje opravičiti, da bi javnost ne mogla škofa soditi tako, kakor zasluži. Če hočemo prav spoznati, zakaj je škof kaplanu Kopitarju vrnil zavil moramo imeti eno pred oči, da dobiva škof mnogo denarja od nemške šparkske in da je vladni dolžan ogromne vsote. Vlada in nemška šparksa imata škofa popolnoma v rokah. Vlada je zahtevala od škofa naj odstrani kaplana Kopitarja. Kočevjarji so se namreč pritožili na ministrstvo in na nemško šparksa in škof se je takoj udal. Škof je poklical kaplana Kopitarja k sebi in mu naročil, naj se pripravi za odhod iz Kočevja. Ob enem mu je prepovedal sploh še iti v Dolgo vas, kjer je kaplan Kopitar ustanovil katoliško društvo. Tako je škof ubil katoliško društvo še predno je kaplana Kopitarja odstranil iz Kočevja. Vse Kopitarjevo delo je uničeno, to delo za vero in narodnost, kajti škof neče Kopitarju dati naslednika, ker neče, da bi prišel v Kočevje še kak slovenski duhovnik, ki bi nadaljeval delo za katoliško vero in slovensko narodnost. Tako so Kočevjarji dosegli veliko zmago. Da je škof na veri in na narodnosti storil pravo izdajstvo, da je kočevskim Pročodrimovcem prodal vero in narodnost, to stoji in bo zapisano v knjigi slovenske povestnice. To sramotno izdajstvo ljubljanskega škofa bi »Slovenec« rad prikrižl z zabavljanji na naprednjake. Najprej zabavlja na dr. Tavčarja, ker je v deželnem zboru predlagal, naj ima kočevsko mesto svojega deželnega poslanca in naj več ne voli z Ribnico skupaj. Dr. Tavčar je predlagal to, kar je Ribnica sama zahtevala. Ribničanje niso hoteli več voliti s Kočevjem, ker jih je Kočevje vedno majoriziralo in tako faktično niso imeli nobenega zastopnika v dež. zboru. Dr. Tavčar je ta predlog tudi stavil, ker je gotovo pravično, da imajo Kočevci enega zastopnika v dež. zboru. Sicer bi bil pa dr. Tavčar to lahko desetkrat predlagal, proti volji klerikalcev bi to ne bilo nikoli obveljalo. Klerikalci so toliko manj opravičeni kaj očiti dr. Tavčarju, ker so Kočevcem dali poseben mandat za državni zbor. V deželnem zboru so bili Kočevci vedno zastopani po svojem poslancu, v državnem zboru pa nikoli, dokler ni sklenil dr. Šusteršič znane kравje kupčije z Nemci. Po številu svojih volilcev imajo Kočevjarji pravico do enega zastopnika v deželnem zboru,

nimajo pa pravice do zastopnika v državnem zboru. A vender se je dr. Šusteršič s svojimi kimovci zavzel za to, da je dobilo 14.000 Kočevcev svojega državnega poslanca, medtem ko pride v ostalem delu Kranjske dežele šele na 40 do 50 tisoč ljudi en poslanec. Po zaslugi dr. Šusteršiča je torej en Kočevjar toliko vreden, kakor štirje Slovenci. Klerikalci naj se kar skrijejo s svojimi jezuitskimi zavijanji. Sploh je nesramno, da se vobče še upajo kaj govoric o kočevskih stvarih, ko niso nikoli nič storili za kočevske Slovence, nego Kočevjarjem vedno pomagali ubijati Slovenstvo na Kočevskem. Škof je odstranil skoro vse slovenske duhovnike, v dež. šolskem svetu, v dež. zboru in odboru store klerikalci vse, kar Kočevjarji zahtevajo in zdaj je škof prvega duhovnika, ki se je upal Kočevju pokazati, da je Slovenec, s kruto roko zadavil in pobil in pošteno njegovo delo za katoliško vero in slovensko narodnost.

+ »Slovenec« in Kočevje. Piše se nam iz Kočevja: »Slovenec« napadi so vnebovpijoča krivica in vse se zgraža nad nesramno politiko, ki jo uganjajo brezdomovski klerikalci, ti ostudni ubijalci slovenskega življa na Kočevskem. »Slovenec«, ta vlačgarski list, se je zaletel tudi v sokolstvo v Kočevju in piše, da je Sokol s svojim nezrelim narodnim kokodajskanjem nemške nacionale okrepil. To presega že vse meje. Slovenci v Kočevju, naprednjaki in klerikalci so hodili vedno roko v roki proti nadutim Kočevjarjem. Vlada je popolna solidarnost. Zdal pa si upa dopisni, ki Kočevja morda še videl ni, to prijateljstvo razdirati. Kopitar je bil prvi pristaš klerikalne stranke, ki je začel ustanavljati katoliška društva, a komaj je ustanovil prvo v Dolgi vasi, ga je že škof žrtvoval Kočevjarjem in ubil njegovo katoliško društvo. »Slovenec« psuje sokolstvo, menda za to, ker je pet Sokolov na najbolj kritični dan šlo s Kopitarjem v Dolgo vas in so ž njim vred trpeli, in menda tudi za to, ker je nad 40 Sokolov kaplanu Kopitarju v Ribnici priredilo ovacijo, ko so ga Kočevjarji opsovali in napadli. Sokoli so bili tisti, ki so dali Kopitarju za njegovo dobro delo zadoščenje, škof in vodstvo klerikalne stranke združeni s Volksratom, pa so tega narodnega duhovnika za vedno odstranili iz Kočevja, da bi ubili narodni živeli in zopet bo na stotine Slovencev zastoj zdihovalo po božji besedi v slovenskem jeziku. Kaplanu Kopitarju pa kličemo pred odhodom iz Kočevja: Hvala Ti za kratko, a neumorno narodno delo, obžalujemo Te le, da moraš hlače vati takemu škofu...

+ Kočevjarji sleparijo pri ljudskem štetju. Iz Mrave okraj Kočevje se nam piše: Dne 10. prosinca 1911 vršilo se je pri nas ljudsko štetje, ko je vodil kot števni komisar učitelj Lohar, rodem Kočevjar. Kaj si upa, ta števni komisar vse zahtevati od nas Slovencev, naj pojasnimo sledečo fakto, katera so se godila gori imenovane dne. Gospe M. G. rekel je števni komisar: ako se ne zapiše kot Nemka s celo svojo rodbino, da bode to takoj naznamo v Dunajsko novo mesto, kjer je njen soprog uslužben, da ga bode od tam takoj spodili. G. Uršuli P. je rekel kakor tudi več drugim slovenskim ženskam, možje so večidel odšli po svetu, da, ako se ne upišejo kot Nemke, kakor tudi celo svojo rodbino kot nemško, jih bo pustil v Kočevje odpeljati in zapreti. Stavimo vprašanje, ako sme števni komisar kot zagrozen Kočevjar, z nami Slovenci to delati in slovenske rodbine na ta način izkoriščati? Prosimo za natančno revizijo v tej stvari in pozivljamo državno oblast, da stori svojo proketo dolžnost. — Zatirani Slovenci.

+ Glavna posojilnica in neresnične govore. Kakor so se pred kratkim razširjale neresnične govore o Mestni hranilnici ljubljanski in o Ljudski posojilnici, češ da ste v zvezi z »Glavno posojilnico« v Ljubljani, tako so se pojavili brezvestneži, ki raztrosajo neresnične vesti, da je baje tudi Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani bila v zvezi z »Glavno posojilnico«. Niti Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice, niti kak član nje načelstva v »Glavno posojilnico« nimajo in niso imeli nikdar kakih zvez in ne stoji tudi z likvidacijo »Glavne posojilnice« v nobenem stiku. Kmetiski posojilnici ljubljanske okolice zaupan denar je naložen kar najvarneje, poleg tega pa jamči vlagatelj za njih denar rezervni zaklad, ki bode znašal z dobičkom iz leta 1910 nad pol milijona kron in pa neomejeno jamstvo vseh združnikov z okroglo 5000 deleži. Te izmišljene govore nevedno ljudstvo le nepotrebno in v njih lastno škodo begajo, zato je dolžnost vsakega, da nerazodno ljudstvo o tem dejstvu pouči.

+ Belokranjska železnica. Železniško ministrstvo je odobrilo delatne načrte za belokranjsko železnico. To je »Grazer Tagblatt« hudo razkačilo in hrupno zahteva, da se mora zgraditi tudi progi Hartberg-Gleisdorf in Feldbach-Radgona-Ptuj.

Rogatec-Brežice. »Grazer Tagblatt« je pri tem le na eno pozabil: da je zgradba belokranjske železnice določena s posebnim zakonom in ni torej v prav nobeni zvezi s programi, za katere se navdušuje ta list.

+ Volitve v kamniško korporacijo. Včeraj so se vršile volitve v kamniško korporacijo. Vključ silnemu klerikalnemu terorizmu in brezprimerni agitaciji je napredno meščanstvo zmagalo z vsemi svojimi kandidati. Naprednjaki so zmagali z 11 glasovi večine, za slučaj potrebe pa so imeli v rezervi še več volilcev. S to zmago je za dogleden čas odbit klerikalni naskok na to važno korporacijo. (Brzovjavo o izidu volitev smo prejeli včeraj prekarno, da bi jo mogli uvrstiti v list.)

— Argentinsko meso v Ljubljani. Včeraj popoldne je dospela v Ljubljano tista množina argentinskega mesa, ki jo je naročil mestni magistrat. Popoldne je bila v klavnicu pokušnja, ki se je prav dobro obnesla. Meso je jako lepo, četudi nekoliko mastno. Vse je hvali, tudi mesarji, ki niso imeli pravega zaupanja v to meso, pa so se sedaj prepričali, da je izborne kakovosti. Tako lepega mesa od naše domače živine sploh ni dobiti. Naval občinstva na to meso je bil velikanski. Ze ob 6. jutraj je bilo vse polno ljudi na trgu, ki so kupovali argentinsko meso. Prodajalo se ni manj kakor pol kilograma. Občinstvo je bilo kar navdušeno, da je dobivalo krasno meso brez priklade po 1 K 20 vin., oziroma 1 K 40 v kilogram. Magistrat je naročil to prvo pošiljatev za poskušnjo. Zdaj je občinstvo spoznalo, kaka dobrota bi bila za mesto, če bi se dovolil redni uvoz argentinskega mesa in kako brezumno neumno je oni dan dr. Šusteršič govoril v Unioni, ko je zabavljali na argentinsko meso. Po tem prvem uspehu ni dvoma, da bo mestni magistrat še dalje naročeval argentinsko meso, ljubljansko prebivalstvo pa spozna iz tega, da ne sme voliti klerikalcev v obč. svet, ker bi klerikalec gotovo ustavil uvažanje tega mesa.

— Uvoz argentinskega mesa je naslov veleznimiga predavanja, ki ga priredi »Akademija« jutri, v petek zvečer ob 8. v Mestnem domu. Predaval bo mestni tržni nadzornik in tudi s skriptičnimi slikami pojasnjeval pridobivanje in eksport argentinskega mesa. Obenem se bo govornik pečal tudi s higijskimi vprašanji, v kolikor se tičejo zdravstvenega ogleda pri argentinskem in drugem mesu. Za vsakega, ki je videl argentinsko meso, bo predavanje interesantno in poučno.

— Argentinsko meso. Predno se začne s prodajo zmuzlega mesa mora se na vsak način skozi in skozi otajati. Zato se običajno to meso v prostorih v katerih vlada toplota 10 do 12° C. Tudi mora biti v tem prostoru močan preprih, da se vlaga hitreje odstrani. Na ta način se meso otaja v 2 do 3 dneh. Ob gorkem vremenu se pa to zgodi že v 1 do 2 dneh. Če je mrzlo, se mora eventualno uporabiti umetna toplota. Če meso ni popolnoma otajano, predno se začne razprodajati, se lahko zgodi, da ostane pri kuhanju ali pečenju v sredini trdo.

— Težka izguba je zadela našega rojaka g. Janka Vukasovića-Stiebila, srbskega podpolkovnika v Prokuplju. Umrl mu je sin Danilo, srbski zemljski poročnik. Slovenci, ki so bili lani meseca julija v Belgradu, se bodo sponinjali simpatičnega mladeniča, ki je prišel pri odhodu v Smederevo na parnik, da pozdravi rojake svoje očeta. Danilo Vukasović je takrat prihitel nalašče iz Niša, kjer je bil stacioniran, v Belgrad, da pozdravi slovenske rojake. Cenjeni rodbini Vukasovićeve naše iskreno sožalje.

— O vzlazu in nesreči slovenskega aviatika Rusjana priobčimo jutri obširno poročilo po podatkih očividca, na kar že danes opozarjamo čitatelje.

— Čuvajmo starine! Ko sem se kratko pred Božičem mudil v ljubljanski župni cerkvi sv. Petra, opazil sem v svoje veliko presenečenje, da sta se iz 2. kapele na moški in ženski strani umaknila oba stara lesena oltarja novina spovednicama, za kateri baje v vsem prostranem svetišču ni bilo najti primernega prostora. Ta lepa renesančna žrtvenika sta datirala iz prve polovice 18. veka. Desni je nosil veliko, vrlo uspešno kopijo Rubensovega »betelemškega umora« in ob straneh krasna kipa sv. Hilarijona in sv. Teodora, levega pa je držala izvrstna slika sv. Uršule s kipo-ma sv. Apolonije in sv. Lucije. Imenovane štiri sohe so bile izklesane v naravnih velikosti, sliki pa ste bili delo proslulega kranjskega mojstra Valentina Metzingerja iz leta 1736. Kaj je pač usojeno navedenim mnetninam, vi pristojni činitelji? Sodeč po brezprimernem vandalizmu, ki se izza potresne dobe sem vedno praktično v predmestni cerkvi nebeškega ključarja, so zapadle poginu! Posušil se je stari veliki oltar, krasen sadra-uti umotvor stukatérja Martina Kig-lja iz leta 1777, ne da bi se bil pre-je, kljub obstojem določilom, kljub opozorjevanju priredil fotografični

snimek njegov. Kam pač so prešle le-pe sohe sv. Petra, Pavla in Andreja, kam kip Boga očeta in obeh ljubkih angelov s tega oltarja? Upravičeno bi se smalo trditi, da se baš kar od-stranjena oltarja niti fotografirala nista, enako, kot se ni predlamskim porušeni žrtvenik »auxiliatrici ago-nizantium«, dočim ste se njegovi stranski sohi nadangela Mihaela in Rafaela enostavno sesekali in si je z njima cerkvenik kuhal kosilo!! Iz cerkvene ladje je nedavno izginil »šentjurjski« lestenec, krasen rene-sanski, vrlo okičeni proizvod iz 17. stoletja. Nad starim žagradom je ždela čistiljeva omara, polna starin-skih listin in matrik. Ni je več tam, a po potresni katastrofi je gospodi-nja Katra s temi spisi kurila v župni-šću peči! Če pojde tako dalje, se sme-mo nadejati, da v doglednem času vzame vrag poleg preostalih slik Metzingerjevih in drugih interesant-nih znamenitosti šentpetrške cerkve tudi še krasni gotičski Hrenov ciborij in pa stari »luteranski« kelih! Videat conservator Labacensis, ne quid in futuro ecclesia st. Petri in suburbio detrimenti capiat! Čuvajmo starine in domače umetnine!

— Mestno drsališče pod Tivolijem. Mestno drsališče pod Tivolijem otvorilo se je z današnjim dnem. Iz-vršile so se vse potrebne poprave in je obiskovalec drsališča na razpo-lago buffeta v gardorbnem paviljo-nu. Letne vstopnice se dobivajo pri mestni blaginji in pri hišniku na dr-sališču, dnevne vstopnice pa pri bla-gajni na drsališču. Cene za drsanje ostale so lanske.

Umrla je v Sp. Šiški ga. Marija Vilhar, roj. Skvarč. Truplo pre-peljejo v Knežak, kjer bo v petek pop. pogreb. P. v m.!

Nesreče. 11letni prodajalec sin Albert Skrlj na Viču je dobil 3. t. m. doma v kuhinji božjasten napad ter padel z licem na žareči štedilnik, ta-ko da se je precej hudo opeknel. — V tobačni tovarni je spodrsnilo med de-lom zidarskemu pomočniku Jožefu Faraboschi, ter si je desno roko težko poškodoval. — Posestniku Ivanu Krizajzu je priletelo pri sekanju po-leno na levo oko ter je težko poškodo-valo. — Kajzarica Marija Trobec iz Sore se je spodtaknila nad neko ko-renino in si zlomila nogo. — Dinar-ju Dionizu Čemažarju je v kamnolo-mu pri železniki kamen težko po-škodoval levo oko.

Hudobnost. Pred nedavnim časom so na sadnem vrtu posestnika Frana Tršarja v Hribu pri Vrhniki neznani storilec na mladih sadnih drevesih odluščili lub ter napravili na ta način posestniku 70 K škodo.

V Kranjski gori je danes umrla soproga ondotnega sodnega kanceli-sta gospa Antonija Drašler. Blag ji spomin!

Žaga ga je prerezala. V Sušici v postojnskem okraju so našli 5. t. m. popoldne na žagi Matije Ambrožiča 35letnega žagarja Miha Skoka iz Ilir-ske Bistrice mrtvega. Žaga mu je prežagala prsi do pljuč in jeter in od-tržala levo roko. Ponesrečenec je bil delaven in trezen mož, vendar pa ne-liko božjasten, kar je najbrže tudi provzročilo nesrečo.

Pretepl. Dne 8. januarja ob 11. ponoči sta se sprla v neki gostilni v Spodnjem Logatecu delavec Andrej Divjak in slikarski pomočnik Franc Petrovič. Gostilničar je preprečil, da se nista stepla, pozneje pa sta se srečala zopet na cesti, kjer je udaril Petrovič Divjaka s polenom in ko se je hotel Divjak braniti, je dobil še en udarec po glavi, na kar je Petrovič pobegnil. Divjak pa ga je dohitel, ga vrgel na tla ter ga s polenom udar-il parkrat tako, da je dobil Petrovič težke poškodbe. Petrovičica so prepeljali v Ljubljano v deželno bol-nišnico, Divjaka pa so oddali okraj-nemu sodišču.

Stanovlino jabolko. Gospica F. P., Wolfova ulica 4, ima jabolko, po-polnoma sveže in zdravo, ki je bilo meseca septembra 1909 z drevesa utrgano pri Sv. Ani na Gorenjskem; gotovo nekaj nenavadnega.

Zaradi nevarne grožnje aretiran. Pri nekem tukajšnjem posestniku so je bil udomačil med otroci in očetom hišni nemir. 23letni sin, ki je služil do minulega meseca še pri vojaki-h v Pulju, je že od tam pošiljal domov grozilna pisma in sta njegov oče, ka-kor tudi gospodarica v strahu pričea-kovala njegovega dopusta. Te dni, ko je fant prišel domov, je gospoda-rici grozil s smrtjo in ker se je bilo res bati, da ji kaj žalega ne napravi, ga je policija aretirala in izročila de-želnemu sodišču.

Izavbila je dne 8. januarja služ-kinja Marija Klančarjeva iz Dobrunj prodajalki čevljev ge. Mariji Kogo-jevi za 73 K novih čevljev, češ, da jih bode nesla nekemu trgovcu v Štefa-novo vas. Pri tem je odnesla tudi ko-šaro, pregrinjačo in denarnico. Go-ljufica se sedaj neznano kje potepa.

Ponočnjaki. Danes, če proti ju-tru so se na Starem trgu pojavili po-nočnjaki, ki so nekega tapetnika va-ljali po tleh in se znašli nad njim, potem so pa s svojim hurenim vpitjem nadaljevali po mestu. Polici-

ja jih je nekaj ustavila in legitimo-vala.

Pogreša se od dne 9. januarja 12letni dijak Fran Možek, rodom iz Studenca. Dečko je za svojo starost bolj majhen, okrogločast, nosi krat-ke hlače, čevlje na zdrago, sivo su-knjo in tak klobuk. Kdor ve o njem kake podatke, naj jih naznani poli-ciji.

Pri pobiranju premoga je bil včeraj zasačen nek delavec na juž-nem kolodvoru. Imel je nabranega že 11 kg, a so mu ga odvzeli.

Nepošten voznik. Ko je pred kratkim vozil nek voznik s kolodvo-ra v neko opekarno premogov dro-biž, si ga je kar poln voz privoščil tudi sam sebi. Tako je baje napravil nekoč tudi lansko leto. Policija je ne-poštenjaka ovadila drž. pravdnistvu.

Na cesti postlala. Danes ponoči je nek delavec iz Ježice obležal v Igriški, neki pek iz Olomuca pa v Vegovi ulici. Oba je policija spravila v gorkejšo posteljo.

Ustrelil se je s svojo službeno puško prostak tukajšnji c. in kr. 27. pešpika Krner, rodom iz Grad-ca. Vzrok samomora je nam neznan.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ame-riko 10 Slovencev, v Štražo se je od-peljalo pa 81 Hrvatov.

Izgubila je Helena Zupančičeva bankovec za 20 K.

Najden je nanovo podelan otro-ški čevlj. Izgubljeni naj pride ponj na osrednjo policijsko stražnico.

Narodna obramba.

Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda na Viču se vrši dne 15. januarja 1911 ob 4. popoldne v prostori-h Antona Skala pri »Ani« na Viču. Vse prijatelje omenjene družbe se kar najviljudneje vabi k obilni ude-ležbi.

Vipavska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda je priredila svoj Sil-vestrov večer v lepo okrašeni dvora-ni hotela »Adrija« v Vipavi. Priredi-tev, katero moramo prištevati med najbolj domače in neprisljane, je uspeha nad vse lepo. Kajti takoj v za-četku se je že razvilo dokaj živahno življenje po celi dvorani, tamburaški zbor iz Lozice pa, katerega moramo prištevati med najboljše enake zbo-re, nam je nudil s svojimi lepimi toč-kami mnogo užitka. K še boljše-mu razpoloženju pa nas je med drugim dovedel šaljivi prizor »Kmet in foto-graf«, ki je vzbudil obilo smeha. Hit-ro je potekel čas, — blizala se je že polnoč, ko je bilo treba vzeti slovo od starega leta. Sedaj pa nastopi star-ček, zgubaneža lica, osivelih las, že napol premrlih udov, predočujoč sta-ro leto, ki nam je v lepih, a krepkih besedah podal zgodovino Vipavev v preteklem letu. Marsikatero oko j-porosilo pri tem slovesu, a ne toliko vsled žalosti ob nenadomestni izgubi starega leta, ampak vsled smeha, ka-tereja je povzročil starček s svojimi res izbornimi dovpti, akoravno s sta-rikavim, že hripavim glasom. Za tem je sledila točno ob 12. ziva slika sta-rega in novega leta, ki je uspeha nad vse pričakovanje izvrstno. Po polnoči pa se je občinstvo dalje zabavalo med zvoki tamburice in med lepo uredenim petjem, da je prehitro prišel čas, ko se je bilo treba ločiti in posloviti se drug od drugega. Bil je res krasen — pravi Silvestrov večer. Zeleti bi bilo le, da bi nas podružnica tudi v prihodnje razveselila s slinimi za-bavnimi večeri. — Da pa je ta večer tako dobro uspel, gre v prvi vrsti za-hvala vsem onim p. n. gospodičam in gospodom, ki so količjak pripo-mogli k celi prireditvi, bodisi z de-narnjem ali z delom. Posebno pa se moramo še zahvaliti tukajšnji požar-ni brambi, ki nam je pri zadnji prire-ditvi, kakor tudi ta večer izkazovala svoje simpatije, ter nam šla vsestran-sko na roke. — Še enkrat: Hvala vsem!

Društvena naznanila.

Plesni venček »Glasbene Matice« se vrši kakor običajno, vsako leto, tu-di letos, v soboto dne 21. t. m. v ve-likih dvorani »Narodnega doma«.

Predavanje »Akademije« o uvo-zu argentinskega mesa se vrši jutri, v petek ob 8. zvečer. Predaval bo tržni nadzornik gosp. Adolf Rib-nikar in tudi kazal skriptične sli-ke. Predavanje se začne in konča točno.

Zima v gorah. »Slovensko pla-ninsko društvo« je priredilo snoči v dvorani »Mestnega doma« predava-nje o zimi v gorah. Dr. T o m i n š e k je pozdravil navzoče ter naznanil, da se je odločilo slov. plan. društvo pri-rediti v zimski seziji več predavanj v povzdigo zanimanja za lepe naše go-re. Posebna zahvala, da so bila mo-goča ta predavanja, gre vrlim ama-ternim fotografom, ki se niso strahli ne truda, ne denarnih žrtv, da so na-brali tako lep material, v prvi vrsti gre priznanje v tem oziru gg. Brin-šek u, Kuna ver ju in Brad-juri. Nadalje se je treba zahvaliti »Akademiji« in g. Sodniku, ki je

z nesebično poštrevnostjo svoje moči in svoje znanje stavil na razpo-lago slov. plan. društvu. Mestni za-stop je prepustil društvu dvorano brezplačno. G. Badjura, neumoren hribo-lazec in eden najtemeljitejših poznavalcev naših gor, je razdelil svoje zelo zanimivo predavanje na dva dela. V prvem delu je opisoval zapreke, ki se stavijo turistu naspro-ti pri zimskih gorskih turah, in ome-nil pripomočke, kako te zapreke pre-magati; v drugem delu pa nas je po-peljal ven v snežno dvorano in nam s pomočjo nad 70 krasnih slik od ka-terih so bile nekatere uprav umetni-ško izdelane, predočil zimsko naravo, najprej v Triglavskem pogorju, po-tem pa v Kamniških alpah. Občin-stvo, ki je v zelo velikem številu pri-bitelo na predavanje, je sledilo izva-anjem gospoda Badjura z vidnim za-nimanjem.

Društvo »Klub slovenskih ama-ter-fotografov« v Ljubljani. Priprav-ljalni odbor društva »Klub sloven-skih amater-fotografov« v Ljubljani javlja, da se vrši ustanovni občni zbor v petek, dne 13. t. m. ob 8. zve-čer v restavraciji »Novi svet« (Pre-šernova soba), Marije Terezije cesta.

Gasilno društvo v Kranju prire-di dne 14. januarja v prostorih »Na-rodne čitalnice« plesni venček.

Plesni venček podružnice dru-štva jugoslovanskih železničarjev v Kranju dne 7. jan. je nepričakovano vspel v gmotnem in moralnem oziru. Brzovlak je otvoril ples, četvorko pa je plesalo po 50 parov. Ples je otvo-ril predsednik društva g. Ljudevit Mlakar z gospo postajenačelnikovo Kokaljevo. Na to pa je zakrležval valček. Ples je vodil g. Karel Cro-bath, za kar mu bodi izrečena najlep-sa zahvala. Zelenje in cvetje za deko-racije je dala na razpolago gospa Matilda Majdičeva, ter s tem mnogo pripomogla k jako okusnemu odide-nju dvorane. Bodi ji izražena najlep-sa zahvala. Prvi plesni venček ime-novanega društva je kar najsijajnej-še uspel, za kar se imamo zahvaliti žastitim posetnikom, ki so s tem do-kazali, da gojijo do mlade podružnice največje simpatije. Zelimo pa, da bi društvo še dalje uspevalo in se razvi-valo. Zahvalo pa tudi izražamo gospo-lu postajenačelniku in gg. uradni-kom, ki so vsestransko pripomogli do-ene prireditve. Med mnogobrojnim meščanstvom smo opazili tudi gospo-la dež. poslanca Ciril Pircu in mest-nega župana Polaka. Došli pa so tu-či posetniki iz Ljubljane in iz Je-senice.

Mokronoškega bralnega društva Silvestrov večer in burka »Luna ga trka«. Za poslednji dan leta se je bralno društvo še enkrat potrudilo, in ložilevi smo lep, zabaven večer, ki je prinesel obilo moralnega uspeha v di-tetantskem krogu, pa tudi v gmotnem ziru se ni pritožiti. Prav dobro je zo-pet uspeha burka »Luna ga trka«, ob kateri smo imeli že meseca junija preteklega leta mnogo užitka, pa nas je tudi v repriji spet duševno osvežila kakor v premijeri. Saj so se pa tudi vsi potrudili, da so svoje vloge koli-koer mogoče popolno rešili. — Pred vsem sta se odlikovala g. Strel in g. Tratar, ki drugače kakor komično menda sploh ne znata igrati. Izborna je pogodil svojo vlogo tudi g. Ven-cajz iz Trebnjega, ki je pri predstavi iz prjaznosti gostoval, za kar mu najtoplejša zahvala. Tudi g. Ledeni-ku in g. Logarju ni oporekati, ven-dar pa bi g. Logarju priporočal nekaj več resnosti in več bojazni, in potem šele bi bil dosežen temperament skoraj malo bedaste »virtuozna na go-slihi«. Pri drugi igri »Stric Jaka« so bili gde. Košenini in gg. Tratar ter Zgajnar tako točni, sigurni in oživ-ljeni v svoje vloge, da se jih zamore le prav toplo pohvaliti. Posebno se je poznalo gdeni. Košenini, da je igro zelo proučevala. — O polnoči je g-sodnik Hutter v ganljivih besedah pozdravil navzoče goste in jim voščil srečno novo leto. — Predstavi bi prišli šele takrat do res prave velja-ve, če bi oder ne bil tako pokravljen in ne izgledal tako kakor »betelem-ska štalca«. Saj pa ni čuda. Pred 20. leti je bil narejen, pa še takrat le provizorično. Potem pa se je na njem mnogo igralo, a nikdar nič popravilo in ničesar novega nabavilo. Zato je zdaj živa in prva potreba, da se omi-sli nov oder, ki bi se ga moralo neko-liko razširiti in podaljšati, da bi se igrale lahko tudi večdejske igre. Ne samo mešan, tudi kmečki človek ljubi dramatično umetnost in prava umetnost je mogoča le pri gotovih scenaričnih rekvizitih. Po naših tr-gih in večjih vaseh bi se morala po-lagati veliko večja važnost na drama-tiko. To je pojem svetovne kulture in gledališče je hram izobrazbe, na-predka in človeške morale. — K bur-ki »Luna ga trka« moram pripomni-ti, da je polna zdravega humorja, da skoraj ni geste, ki bi ne bazirala na komiki. — Hišni gospodar ima sobo pripravljeno za več gospodov. Prvi najemnik slikar Copić si je poiskal drugo stanovanje na Gradu šesto nadstropje, soba šte. 536; tam bo od-prl tudi svoj slikarski atelje. Od Nadloge hoče uiti, ne da bi plačal sta-

rimo. Začne se prepir in ropot s stoli. Pod njima stanuje nervozni lajtnant in pošlje svojega »purša«, Zaneta, ki govori pristni ljubljanski dialekt, k Nadlogi, da mora biti v hi-ši mir. Nadloga se boji, da bi zgubil dobro stranko — lajtnanta — pa Co-pića izpusti, samo da bo v hiši mir. Zopet prideta k Nadlogi nova dva najemnika — Čebula in Majaronček. Drug o drugem si mislita, da ga po-noči luna nosi in celo ne drug na drugega pazita, in ko se eden gane, ga že drugi prime za roko, da bi pre-prečil nesrečo. — Vsled tega vedni ropot, nervozni lajtnant pa vedno po-šilja k Nadlogi Zaneta, češ, kdaj bo vendar že »gmah«. — Končno spo-znata Majaronček in Čebula, da ni nobenega luna trkala, ampak je le hudomušni Copić Čebulo o Maja-rončku in Majarončku o Čebuli nala-gal, da ga luna trka, samo da bi brž ostavila Nadlogino stancvanje, da bi on ostal brez najemnikov. — Burka je tudi v tehničnem oziru dovršena in škoda bi jo bilo, da bi šla že po dvakratni vpriizoritvi ad acta; kajti igrala se ni še nikjer, pa tudi ni re-miniscenca že morda kako pol pozab-ljene burke. Primerno bi mogoče bi-lo, da bi mokronoški diletantje s to igro gostovali pri sosednih društvih, eventualni prebitek dohodkov pa bi se naj morda obrnil v prid naše šolske družbe.

»Sokol« v št. Petru na Krasu bo imel svoj občni zbor dne 15. t. m. ob 4. popoldne v prostorih »Narodne gostilne«.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. V soboto se igra prvič Rudolfa Ha-wela krasna ljudska igra »Matl Skrb« (za nepar). Hawel je eden prvih avstrijskih modernih dramatikov sijajnih uspehov in njegova »Matl Skrb« se igra po vseh boljših odrih. — V nedeljo popoldne 10. predstava operete »Grof Luksemburški« (za lo-že nepar). — zvečer ob pol 8. opera »Carostrelec« (za par - abonente).

Književnost.

»Slovenska Matica.« Bramboveci, zgodovinski roman, spisal dr. Ivan Lah. Avtor tega ro-mana je obelodani že več pripoved-nih spisov, katerim je snov zajel iz slovenske, specijalno iz dolenske preteklosti. S temi deli se je srečno vpeljal v slovensko literaturo in ob-činstvo bo gotovo z zanimanjem se-glo po njegovem najnovejšem spisu, ki je izšel letos v »Knežovi knjižni-ci«. Končne sodbe o tem, široko za-snovanem romanu zdaj še ni mogoče izreči, ker je izšel šele prvi del »Bramboveci«. Dejanje se vrši v do-bi patrijotičnega gibanja Dolencev proti Francozom. Kakor na Tirol-skem, tako je avstrijska vlada tudi na Kranjskem poklicala proti Fran-cozom ljudske mase na pomoč. Graj-šček Langer si je za to delo pridobil posebnih zaslug in mu je bilo vsled tega podeljeno plemstvo. Ta patrijotična ustaja daje mnogo hvaležnega gradiva in Lah je vse to spretno upo-rabil. V letos izdanem prvem delu svojega romana popisuje mladost svojega junaka v okviru takratnih občnih in posebe dolenskih političnih in družabnih razmer in vojno proti Francozom. Lah piše živahno in za-nimivo ter zna ljudi karakterizirati in življenje ilustrirati, dasi trpi plas-tika popisov vsled njegove gostobe-sednosti. Literaren umotvor »Bram-boveci« pač niso, so pa jako prijeten roman in morda se ne motimo, če rečemo, da je ustanovitelj »Knezo-ve knjižnice« ravno na taka dela mislil, ko je pisal svojo oporoko. —b—

Razgled po slovenskem svetu.

— Pisateljski honorarji bolgar-skega gledališča. Uradni list bolgar-ske vlade je priobčil te dni nov opra-vilnik, veljaven za bolgarsko narod-no gledališče. Po tem opravlilniku po-snemamo, da izplačuje gledališče pi-sateljem te-le honorarje: za izvirno delo v bolgarskem jeziku a) honorar do 100 levov za vsako tiskano polo; b) 15% od bruto dohodkov od prvih 10 predstav; c) 5% od bruto dohod-kov od vseh nadaljnjih predstav. Ori-ginalni umotvori, ki ne izpolnjujejo vsega večera, se honorirajo po 100 do 300 levov od tiskane pole brez pra-vice do nadaljnjih taktijem. Za prevo-de v prozi se plačuje po 40 levov, za prevode v stihih pa 70 levov. V prvem slučaju ne sme honorar znašati več kakor 250 levov, v drugem slučaju pa ne več kakor 400 levov.

— Slovenski časopisi na Ogr-skem. Po uradnih statističnih podat-kih je l. 1909. izhajalo na Ogrskem in Hrvaškem 1865 časopisov. Od teh jih je bilo 134 hrvaških, 34 srbskih, 41 slovaških in 1 maloruski. Kar se naklade slovaških časopisov tiče, je leta razvidna iz teh-le številke: 134 hrvaških časopisov je imelo naklado

13.532.114 eksemplarov, 34 srbskih listov, 2.902.200 eksemplarov, 41 slovaških 5.569.000 izvodov in 1 maloruski 3950 izvodov. Zanimiv je iskaz inozemskih časopisov, ki prihajajo na Ogrsko in Hrvaško. Stevilno so v tem oziru najmočnejši nemški in češki listi. Na Ogrsko in Hrvaško prihaja: 404 češki časopisi v 1.740.579 izvodih, 9 ruskih v 10.174 izvodih, 7 srbskih v 124 izvodih, 53 hrvaških v 104.864 izvodih, 2 slovenska v 128.180 izvodih, 99 poljskih v 300.830 izvodih, 9 ruskih v 7616 izvodih in 4 bolgarski listi v 1612 izvodih. V celnem torej izhaja na Ogrskem in Hrvaškem 210 slovanskih časopisov, dočim jih iz ostalih slovanskih dežela prihaja 697.

Tuži konzulati v Zagrebu. V Zagrebu sta sedaj samo dva tuja konzulata — italijanski in francoski. Kakor poročajo hrvaški listi, se je bolgarska vlada odločila, da ustanovi v Zagrebu v najkrajšem času bolgarski konzulat. Glede ustanovitve tega konzulata se že vrše pogajanja in bodo, kakor se je nadejati, uspešno končana že v najkrajšem času. Bolgarski konzulat v Zagrebu bo imel nalogo, skrbeti za čim najožje gospodarske stike med Bolgarijo in Hrvaško. Kakor čujemo, namerava bolgarska vlada ustanoviti svoje konzulate še v nekaterih drugih mestih na avstrijskem slovanskem jugu. V Zagrebu samem se baje ustanovi tudi ruski konzulat.

Slovanski vsesokolski zlet v Zagrebu. Dasi se vsesokolski zlet v Zagrebu vrši šele 14. in 15. avgusta, vendar so priprave za to velikansko prireditev že v polnem tiru. Železniški odsek se je že obrnil na trgovino, ministristvo s prošnjo, da dovoli Sokolom kolikor mogoče znižane vozne cene. Polne roke dela ima zlasti odsek za stanovanja ker se je že dosedaj priglasiło okrog 10.000 Sokolov. Izmed prijavljenih je 1000 bolgarskih Sokolov — Junakov, 500 Sokolov Dušanovcev iz Srbije, 1500 čeških Sokolov in 500 poljskih Sokolov. Ta zlet obeta biti najimpozantnejša sokolska manifestacija, kar jih je bilo doslej.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Zaradi glavnika... Rodbina O. je razžaljena. Katarina Juvančič jo je namreč obdolžila tatvine in je na Marijo O. pljuvala. Zaslišane priče pa pravijo, da Katarina Juvančič na Marijo O. ni pljuvala in da ni nikogar dolžila tatvine, marveč le zahtevala svoj glavnika, ki ga je videla pri O-ovih. Ker je stvar seveda silne važnosti se bodo zaslišale še nove priče.

Kreposten postrešek. Franc Hude je postrešek. Vsakdo ve, da mora biti dober postrešek vsestransko informiran, zakaj s prenašanjem »pakeljev« se ne zasluži kdo ve kaj. Dajati informacije, to je bolj dobičkonosno. Tako so nanese razmere, da se Fran Hude zanima časih tudi za stvari, ki ga nič ne brigajo in nanese so tu, da je trdil neresnične stvari. Taka trditev ga je pripeljala pred sodišče. V neki gostilni je dolžil g. D., da se hodi ženit k neki gostilničarki in da ima ljubavno razmerje z njo, dasi je oženjen. Zaradi tega je prišel Hude pred sodišče. Spoznavši resnost položaja je sicer odločno tajil, da bi bil izrekel navedene dolžitve, a ker je natakarka Ana Papler pod prisego potrdila, da je Hude res tako govoril, je bil nesrečni postrešek obsojen na en teden zapora, poostreženega z dvema tridma ležiščema. Hude je izjavil, da se pritožiti.

Protokolirana zaljubljenost. Ni dolgo tega, kar je bila pri tukajšnji sodnji obravnavi, katere so se med drugimi udeležili neki gospod N., gospa Hilda J. in gđ. Franja T. Odhajajoč od obravnave je g. N., kakor pravi obtožba, rekel gđ. T., da je pri obravnavi lagala, gospa Hilda pa je dostavila, da je gđ. Franja T. po krivem prisegla. Seveda je gđ. Franja T. na to odgovorila s tožbo. Za pričo zaslišani uradnik g. P. je izpovedal, da mu je rekel g. N., naj vpliva na tožiteljico, da se poravnava. Pravi, da jih je gosp. N. peljal v gostilno, kjer je predlagal poravnavo in mu je tožiteljica segla v roke. Gđ. Franja T. je pač potrdila, da je g. N. segla v roke, pravi pa, da mu ni odpustila niti se z njim poravnala. Na vprašanje sodnikovo, kakšen interes ima priča g. P. na tožiteljici gđ. Franji T., je g. P. povedal, da ima z gđ. T. ljubezensko razmerje. Zagonovnik je dal to protokolirati in je zdaj ta ljubezen zapisana v sodnih aktih. Zaradi zaslišanja lovih priča je sodnik obravnavo preložil.

Bojovite mačke. Dne 24. decembra 1910. so bila na Golem brdu polnočnice. Ko so se ljudje vračali iz cerkve, so naenkrat skočile Antonija Bezla j, Uršula Bezla j in neka N. v lase neki Mariji Narobe, ji razpraskale obraz ter jo vlekle za kite. To pa so storile radi tega, ker je Narobe sedela pri maši v klopi, kate-

re plačajo one (po nekaterih cerkvah je namreč »lepa« navada), da morajo ljudje prostor v cerkvi plačevati). Vse tri Amazonke so tudi Narobeto obkladale s lepimi priimki. Prišli Marija Plešec in Marjeta Starman pravita, da so se res čudno vedle obtoženke okoli tožiteljice, da pa vsled teme niso mogle cele situacije natančno pregledati. Predlagajo se nove priče, ki so položaj natančno opazovale, na kar se razprava v svrhu zaslišanja navedenih prič preloži.

Zopet lovska tatvina. Dne 17. dec. l. l. sta hodila po polju okoli Kleč kočarjev sin Alojzij Bobek iz Savelj in Janez Hvastja tudi iz Savelj ter stikala za zajci. Res sta jih kmalu zasačila v ležišču. Bobek, ki je imel s sabo zločljivo puško, jih je začel streljati in res ustrelil dva. Hvastja pa jih je pobiral. Cel dogodek je videl 15letni posestnikov sin France Kuna ver, ki se je nahajal v bližini pri nekem delu. Potrdil je obtožbo pod prisego in vsled tega zagovor obeh obtožencev, ki nočeta o stvari ničesar vedeti, ni veljal. Sodišče je obsodilo Bobka, ki je bil radi enakega delikta že dvakrat prej kaznovan, na tri tedne zapora, poostreženega z enim postom, Hvastjo pa na en teden zapora in en post.

SHOD volilcev in volilk

priredi

Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj

v nedeljo 15. t. m. ob 10. dop. v gostilni pri „Zlati ribi“ v Stritarjevi oziroma Krojaški ulici.

Na shodu govorita gg. dr. Ivan Tavčar in Adolf Ribnikar o političnem položaju s posebnim ozirom na bližajoče se občinske volitve.

Naprednjaki, udeležite se shoda polnoštevilno!

Razne stvari.

* Star vojak umrl. Na Dunaju je umrl v ponedeljek feldmarsallajtnant v p. Franc Morocutti, star 81 let. Umrl je bil rodom Korošec iz Malborjeta in je bil v vojski leta 1848., 1849., 1859., 1866., 1869. in 1878. V pokoj je stopil leta 1890.

* Brez glave pokopan. Na Tirolskem so pokopali te dni nekega moža z imenom Rieser brez glave. Glavo je bil namreč prodal še ko je živel nekemu zdravniku, ki mu je za njo plačal celih 1500 K, ker je bila nenavadno velika.

* Morilec v Londonu. Med razvalinami hiše v ulici Lindsley so našli še več ostankov človeških trupel. Izkazalo se je, da je bilo eno železje, ki so ga imeli za bombe, stroj za izdelovanje gumbic.

* Tovarna za smodnik zletela v zrak. V San Martinu v bližini Buenos Aires je eksplodiral v tovarni smodnik. Tovarna je popolnoma razdejana. Dosedaj so potegnili izpod razvalin 12 mrtvih, pogrešajo pa še več delavcev, ki so se najbrže tudi ponesrečili.

* 70letni milijonar morilec. V nedeljo sta se sprla v nekem malem hotelu v mestu Canay, Cansas 70letni milijonar Truscott in nekoliko mlajši John Hell zaradi nekega petrolejskega ozemlja. Med preprirom je potegnil Truscott revolver in ustrelil svojega nasprotnika, potem pa se je javil sam policiji.

* Stavka v belgijskih premogokopih. Stavka delavcev se je razširila očitno na vse štiri kotline. — Štrajkujočih je sedaj že nad 30.000. V velikem industrijalnem mestu Seraing je prišlo do resnih nemirov, stavkujoči so razbili več cestnih svetilk in ponekod prižgali tudi uhajajoči plin. Vzrok stavke je reduciranje plače na podlagi novega rudokopnega zakona, ki določa delavni čas na devet ur, namesto prejšnjih deset.

* Požari. Rusor in Bajest, dve veliki selišči na Ogrskem, sta postali dne 7. januarja žrtvi požara. Burja, ki je razsajala ob času požara, je preprečila vsako rešilno akcijo. Mnogo živine je zgorelo in več ljudi pogrešajo. Škode je nad 300.000 K. — V Ebgingenu je zgorela dne 7. januarja velika tovarna Kalm. V kratkem času je vpepelil ogenj 5 malih in 3 velike hiše, last trgovca Mehla, ki se je rešil s svojo rodbino samo s tem, da so vsi pokakali iz stanovanja, ležečega v tretjem nadstropju.

* Žrtev Röntgenovih žarkov. Znani angleški zdravnik, dr. Harnack, ki je mnogo let deloval na lon-

donkih bolnišnicah, je postal žrtev svojega poklica. Baval se je pred vsem s Röntgenovimi žarki in si nakopal neozdravljive bolezni. Kot bolnik leži sedaj v bolnišnici, v kateri je tisočim in tisočim a svojo — znanost — lajal bolnišnica. Ena roka so mu že amputirali in najbrže bo izgubil tudi še drugo roko. Prad kratkim, ko je bil dr. Harnack že bolan, je izumil avinčeno varovalo proti Röntgenovim žarkom. Prepoved je bilo že za njega! Strašna ironija usode!

* Velika nesreča na berolinski mestni železnici. Med postajama Stralau-Rummelsburg in Treptow sta trčila v nedeljo zvečer kmalu po pol 8. dva vlaka skupaj. Kakih 800 metrov za prvo postajo je zavozil vlak, do zadnjega zaseden od delavcev, na napačen tir. Ko je to strojevodja zapazil, se je vrnil z vlakom, v tem hipu pa je prišel od zadaj drug vlak in z vso silo zadel v delavski vlak. Zadnji voz je vrgel iz tira, druge vozove pa je nagrmadil drugega na drugega. Pri tej nesreči je bilo 17 delavcev deloma zelo težko poškodovanih.

* Dinamitni atentat v Stanislavovu. V noči na 8. januar je vrgel nekdo v spalnico mešarja Mroczka v Stanislavovu kamen. Na njem je bila privezana dinamitna patrona z nitom. Mroczek se je zbudil in šel gledat kaj to pomeni, tedaj pa se je patrona razpočila, podrla eno steno sobe in Mroczka strahovito razmesarila. Odtrgalo mu je celo desno roko in levo do členka, polomilo pa tudi rebra, tako da je v kratkem umrl. Uradne poizvedbe so dognale, da se je zgodil ta atentat iz maščevalnosti zaradi ljubavnih afer. Na drugi strani pa se zatrjuje, da je bil ta atentat posledica visokih mesnih cen, zaradi katerih se je mesarjem že opetovano grozilo v anonimnih pismih.

* Boj zoper zdravnika. V Riedavu je naznanil pred meseci občinski zdravnik po predpisih slučaj davice, vsled česar se v mestu niso nastanili vojaki, kar je prebivalstvo zelo razburilo. Občinski svet mu je odpovedal službo, razdraženi občani pa so mu pobili okna in ga povsod bojkotali. Zdravniška organizacija pa, ki je vzela stvar v pretres, je odločila, da mora občina preklicati svojo odpoved, kar je ta tudi storila, vendar pa mu je občinstvo natvezilo toliko procesov in ga tako šikaniralo, da je vsled vednega razburjenja umrl večkrat za srčno kapjo. Pripomniti je treba, da je ta Riedau klerikalna občina v bližini Linca. Žalostna, pa jasna slika, kako se bojujejo klerikali!

* Poneverjenja na sibirski železnici. Revizija sirske železnice je končana. Pri tej reviziji pa so odkrili revizorji velike nedostatke, katerih glavni je velika podkupljivost železniških organov. Senator Glyczinsky je dobil sam 90.000 pritožb zaradi podkupljivosti uradnikov in zaradi drugih nedostatkov. Škodo, ki jo trpi železniška uprava vsled teh nedostatkov, cenijo na 22 milijonov rubljev, med tem ko prave višine vsot, ki jih izgubi erar vsled podkupljivosti uradnikov, niti približno ne morejo določiti. Veliki tovari so se prevažali na železnici proti majhnemu plačilu uradnikov, mrtvi so bili vpisani kot delavci in uradniki in njih predstojniki so dobivali njih plače. Kradli so uradniki in delavci najboljše blago. Ponarejali so prevaževalne listine. Prodajali so erarični premog. Vsem tem sleparstvom in tej korupciji hoče sedaj storiti železniška uprava konec in je poslala na progo že nešteto izkušnih in zanesljivih uradnikov in delavcev.

* Morilec v Londonu. V Whitechapelu v umazani in skriti gostilni je policija prišla nekega Steina, ki je na sumu, da je umoril Berona. Bil je elegantno oblečen in se je izdajal za igralca. Oni »S.«, ki ga je morilec vrezal Beronu v lica, bi tedaj v tem slučaju bil začetna črka morilčevega imena. — Policija dolži morilec iz Houndsditcha še različnih drugih zločinov, tako med drugimi tudi vloma pri zlatinarju Andersonu v Stockholmu, kateremu so odnesli za 60.000 kron dragocenosti. V Nizzi so aretirali te dni nekega udeleženca pri tem vlomu z imenom Benjamin. Sumi se, da je bil tudi ta v zvezi z londonskimi morilci. V Manchesteru so našli v neki prazni hiši mrtvo truplo zale, elegantne dame v približni starosti 30 let. Po noči so slišali sosedje vpitje in ropot iz zapuščene hiše in so obvestili o tem policijo. Ko je vstopil eden priklicanih stražnikov v hišo, je videla neka ženska, kako je naglo izginil v temi neznan mož. Policija je našla pri preiskavi potem omenjeno damo, ki jo je morilec očitno zadel. — Policija misli, da ima sliko Petra slikarja v rokah, ki se nahaja na neki sliki, kjer se je dalo fotografirati 7 oseb. Glede na to domnevanje pa je policija dobila anonimno pismo, v katerem se zatrjuje, da je Peter že v inozemstvu. Policija pa misli, da je bil Peter v boju ubit. — Predvčerajšnjem so izpustili Miss Gershon, ker so menja, da ni bila dogovorjena z morilci. Povedala je, da sta jo Peter

in Fris prisilila, naj ju sprejme v stanovanje. — V razvalinah v ulici Sidneyy so našli našt na velik bančni rop pri zavarovalnici v Morgatestreet. Načrt je bil že toliko uspel, da je en udeleženec že kupil hišo v bližini zavarovalnice, od koder so hoteli izkopati tunel pod zemljo. Policija misli, da morilec niso bili anarhisti, marveč čisto navadni zločinci, organizirani v veliko zločinsko družbo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Grof Thun namestnik v Pragi. Dunaj, 12. januarja. Danes ob 11. dopoldne je sprejel cesar grofa Thuna v avdienci ter ga pozval naj prevzame namestniško mesto v Pragi. Ob 10. dopoldne je imel cesar daljšo potovanje z ministrskim predsednikom Bienerthom.

Praga, 12. januarja. V Pragi vlada splošno prepričanje, da bo grof Thun ponudeno mu namestniško mesto prevzel.

Položaj na Portugalskem. Pariz, 12. januarja. Na Portugalskem zavzemajo stavke vedno večji obseg, posebno se poroča iz Lisabona, da je položaj zelo resen. Vse železniški promet je popolnoma ustavljen, ker stavekajo vsi železniški uslužbenci. Tem so se sedaj pridružili tudi poštni uslužbenci. Iz Portugalskega sem se agitira tudi med železniškimi uslužbenci na Španskem, dosedaj pa je ostala ta agitacija brez uspeha. V Lisaboni je konsignirano vojaštvo, vendar pa se mir in red do sedaj še ni kalil. Pošta se razpošilja po parnikih in avtomobilih. Stavka trgovskih pomočnikov je ponehala. Notranji minister je podal svojo demisijo, vendar pa najbrže ministrski predsednik Braga njegove demisije ne sprejme.

Poljaki in Bienerth. Dunaj, 12. januarja. Predsednik poljskega kluba in ministrski predsednik Bienerth sta imela konferenco o delavnem programu državnega zbora. Poljaki so opozorili novo vlado, da zahtevajo decidirano izjavo o vodnih cestah.

Cesar je zdrav. Dunaj, 12. januarja. Iz Schönbruna se javlja, da je cesar popolnoma ozdravel, danes dopoldne se je sprehajal že eno uro po vrtu v Schönbrunu.

Argentinsko meso. Dunaj, 12. januarja. Danes dopoldne se je največji del na Dunaj dopelega argentinskega mesa razprodal. Ljudje brez izjeme hvalijo kvaliteto mesa.

Opozicija v ogrskem drž. zboru. Budimpešta, 12. januarja. V ogrski poslanski zbornici sta se zedinile Kossuthova in Justova stranka za opozicijo proti bančni predlogi. Vendar pa se sodi, da ta opozicija ne bo prehuda.

Ogrsko posojilo. Budimpešta, 12. januarja. Zaznamo za novo ogrsko posojilo so presegle 60kratno vsoto. Nemčija sama je signalirala nad 80 milijonov.

K pogrebu aviatika Rusjana. Belgrad, 12. januarja. Pogreb nesrečnega Edvarda Rusjana je bil nad vse veličasten. Mnogi nad 15 tisoč ljudi je sledila mrtvaškemu vozu, ki je bil pokrit s številnimi krasnimi venceli. Eden izmed najlepših vencev je položil na krsto kraljevič Gjorgje. Kralj Peter, vojni minister Ilija Gojković in minister zunanjih del dr. Milovanović, so bili pri pogrebu zastopani po svojih adjutantih. Pogreb plača belgradska mestna ob-

čina. Pokojniku postavi »Olimpijski klub« nagrobni spomenik. Za težko prizadeto rodbino pokojnikovo se nabirajo prostovoljni prispevki.

Netaktnost avstro - ogrskega poslanstva vzpriplo Rusjanove smrti.

Belgrad, 12. januarja. Tukajšnji Slovani, podaniki Avstro - Ogrske so silno ogorčeni zbog skrajne netaktnosti s strani tukajšnjega avstro - ogrskega poslanstva vzpriplo tragične smrti slovenskega aviatika Edvarda Rusjana. Dasi je bil Rusjan avstro - ogrski podanik, vendar n nihče od avstro - ogrskega poslanstva ali konzulata smatral za potrebn, da bi se informiral o Rusjanov nesreči, niti se je kdo izmed članov avstro - ogrskega poslanstva udeležil pogreba, dasi je Edvard Rusjan bil brez dvoma prvi avstrijski aviatik. Ta dogodek je napravil tudinu vsi srbsko javnost skoraj mučen vtisk.

Jestvine za vojakne na daljnem vzhodu.

Berolin, 12. januarja. Iz Peterburga se brzojavlja, da so ruski državni nadzorniki prišli na sled velikemu škandalu. V Vladivostoku so vse konserve, nad 100.000 po številu nerabne in zdravju vojakov skrajno škodljive.

Motu proprio.

Rim, 12. januarja. V Vatikanu vlada veliko razburjenje zaradi odločitve ruske vlade glede dekreta motu proprio.

Antimodernizem.

Rim, 12. januarja. Kapitulari Schlierbachu, pater Celler, ki ni hotel položiti antimodernistične prisege, je odstavljen.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“

Uradni kurzi dunajske borze 12. januarja 1911.

Saldožbirni papirji.	Dunajski	Biogeni
4% majeva renta	93.15	93.3
4% srebrna renta	97.00	97.2
4% avstr. krona renta	93.00	93.2
4% ogr.	91.80	92.0
4% kranjsko deželno posojilo	96.00	97.0
4% k. o. češke dež. banke	94.40	95.4

Srečke.		
Srečke iz l. 1860 1/2	216.00	222.00
„ „ 1864	309.00	315.00
„ „ 1868	156.25	162.00
„ „ zemeljske l. izdaje	296.40	302.40
„ „ „ II.	281.00	293.00
„ „ „ hipotečne	2.650	262.00
„ „ „ komunalne	532.00	542.00
„ „ „ kreditne	529.00	539.00
„ „ „ „	97.50	103.00
„ „ „ rdeč. križa	98.25	104.25
„ „ „	67.25	73.25
„ „ „	45.50	49.50
„ „ „	262.25	265.25

Belice.		
Ljubljanske kreditne banke	480.00	484.00
Avstr. kreditnega zavoda	677.50	6.80
Dunajske bančne družbe	558.75	559.75
Žužne železnice	116.75	117.75
Državne železnice	749.75	750.75
Alpine-Montan	764.75	765.75
Češke sladkorne družbe	257.00	259.00
Živnostenske banke	284.75	285.75

Valute.		
Cekini	11.37	11.40
Marke	117.45	117.60
Franki	95.10	95.20
Lire	94.70	94.80
Rubliji	253.50	254.50

Žitne cene v Budimpešti

Dne 12. januarja 1911.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg 11.10
„ „ oktober 1911	za 50 kg 10.40
Rž za april 1911	za 50 kg 7.60
Koruzna za maj 1911	za 50 kg 5.60
Oves za april 1911	za 50 kg 8.80

Efektiv.

5 vin. višje.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

V globoki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem tužno vest, da je moja predobra, nadvse ljubljena soproga, blagorodna gospa

Marija Vilhar roj. Skvarča

včeraj dne 11. januarja ob 9. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 55. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki predrage in nepozabne pokojnice se bodo v petek, dne 13. januarja ob 7. uri jutraj v hiši žalosti, Spodnja Šiška št. 61, slovesno blagoslovili ter potem prepeljali po železnici v St. Petru na Krasu.

V Knežaku se truplo ob 3. uri popoldan vnovič blagoslovi, potem pa prepelje na pokopališče k Sv. Barbari, kjer se položi v lastno rodbinsko rakev k večnemu počitku. Sv. maše zadušnice se bodo služile v Knežaku in Zagorju. Preblogo rajnico priporočam v blag spomin.

Spodnja Šiška, dne 12. januarja 1911.

Evgen Vilhar
žalujoči soprog.

Prvi slov. pogrebni zaved Jos. Turk.

Poslano.

Podpisani Posojilnici v Celju se je sporočilo, da se hujška proti njej in vzmernirja njene vložitve s tem, da bo imela veliko zgrubo pri Glavni posojilnici v Ljubljani.

V pojasnilo izjavlja Posojilnica v Celju, da nima pri Glavni posojilnici nobenih vlog in sploh nobenih terjatev ter da z Glavno posojilnico v Ljubljani ni in ni bila nikdar v poslovnem stiku in da tudi ni njena članica.

Sploh je Posojilnica v Celju ena izmed najbogatejših in najmočnejših slovenskih posojilnic ter nudi za varnost hranilnih vlog ne le rezervni fond nad 360.000 K po letnem sklepu 1910 temveč tudi neomejeno jamstvo nad 4400 članov.

POSJOJILNICA V CELJU, registrirana zadruga z neomejeno zavezo 137

Oglas.

Ker se je dotični priv. užit. zakup sklenil, vsled tega se je sklenila pri njem tudi moja dosedanja služba.

Sicer nisem v tako kritičnem položaju, kakor je bil baje oni, katerega je bil v svojem času nekdo v »Slovenskem Narodu« jako zanimivo popisal, ker za pod zob ni res ne primanjkuje, a ker nisem tenih, le brez posla težko živim.

Ker sem bil zadnja štiri leta večinoma v tujini. Greifenburg, Korosko, in celo na daljnem Moravskem, Rimaňov (Römerstadt); med tridimi Nemei službe zmožen, me tudi Kranjci skartirali ne morejo, po pravici že ne, — čeravno so bili naši skrbni dež. očetje pred štirimi leti brez vsega mojega zadozjenja na predlog mojih zahrbnih sovražnikov to storili. Nekdaj po treh, sedaj pa že po petih deželah razglašen sicer že star, a še jako trden fant, neoženjen, in kar darsko službo zadeva, se smem posamezno še z vsimi gr. poslovedji, agenti in njihovimi revidenti meriti. Zatorej, ako bi me kdo pri užitini rabiti zamogel in hotel, sem mu na razpologo, ne izvemši dežele Kranjske, ker tudi dotičnih Lončarjev, ni v ljubljanskih, še manj pa ribniških, se ne bojim.

Nastop službe je lahko s 1. februarjem ali pozneje. 141

JOS. NOVAK

Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 3.

Poslano.

V hudi srčni tesnobi

puščajo matere ob hudem urazu in ostrih vetrovih svoje otroke zgodaj zjutraj na pot v šolo. Ali neprijetno vreme nežnim, občutljivim stvaricam ne bo škodilo. No, kdor se nevarnosti prehlade po možnosti hoče izogniti ali takoj zatreti je nastalo draženje v grlu, naj se navadi, da otrokom vselej da par sodenskih mineralnih pastilj (pristnih Fayevih). To ni drago, otrokom pa nepogojno pomaga. Škatljice po K 1-25 se dobivajo povsod. Ponaredbe odločno zavračajte.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17.

Ljubljanski Zvon

kompletni letniki 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909 in 1910 nevezani, popolnoma novi in neprerežani se dobivajo

po izredno znižani ceni vsak letnik po 4 krone.

Izdajateljstvo in založništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Serravallo

Železnato Kina-Vino

Higijeno razstava na Dunaju 1906: Dravno odlikovanje in častni diplom 4. klasi kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepi živce, pogloblja kri in je

rekonvalascentom in malektrnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 6000 zdravniških priporočal.

J. SERRAVALLO, c. kr. dvorni dobavitelj TRIST-Barkovlje.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Seydlin

Najboljše kozm. čistilo za zobe

Izdaje: O. SEYDL Stritarjeva ulica 7.

Dobiva se povsod.

Kemik dr. ing. Hirsch, Olomuc. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je „Seydlin“ prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Najboljša ura sedanjosti:

zlate, srebrne, tula, nikelnaste in jeklene se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

Lastna tovarna

ur v Švici.

Tovarnaška varovalna znamka

I K O

Zapomni, ne zabi: Bolan ali zdrav, Le „FLORIAN“ rabi, Želodcu bo prav!

FLORIAN

je krepčilo želodca, potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabineta kakovost „ „ 1-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Poslavno varovano.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 m. Srednji zračni tlak 736 mm

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetovi	nebo
11. 2. pop.	739.0	-0.7	sl. svzh.	jasno
9. zj.	737.5	-4.9	sv. sever	„
12. 7. zj.	732.2	-8.8	sl. svzh.	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura - 2.7°, norm. - 2.6°. Padavina v 24 urah 0.0 mm

Inteligentna in v vseh strokah kmetijstva praktično izvežbana

gospodarica

išče mesta v kakem večjem gospodarstvu ali v kaki graščini.

Ponudbe sprejema 140

gospa Franja dr. Tavčarjeva v Ljubljani.

mesarskega pomočnika

Plača po dogovoru. Nastop čimprej. Josip Južnič, mesarski obrtnik v Dolnicah na Hrvaškem. 133

Radi boleznj se takoj proda dobro idoča

trgovina

s premogom, drvmi in lesom s celo zalogo, konjem in 2 vozovoma, vse za 4000 K.

Eventualno se išče družabnik s kapitalom, ki je zmožen sam voditi omejeno trgovino. — Vpraša se pri Luciji i Vrečko, Volosko-Opatija, Istra. 135

hrana in stanovanje

pri dobri rodbini v Ljubljani. — Ponudbe pod „poslovedja“ na uprav. »Slovenskega Naroda«. 129

Obleka za masko

(damo) brez madeža, pred dvema leti enkrat oblečena, se ceno proda.

Kje, pove iz prijaznosti upravništvo »Slov. Naroda«. 139

Preklic.

Obveščam, da nisem plačnik za nikake dolgove svoje žene Marije Breceljnik. 142

Ivan Breceljnik.

Konje za pobijanje

kupuje po najvišjih cenah 128
: menežarija Kludsky na Reki. :.

A 246/102 138

Poziv.

Vse osebe, katere rajnemu Janezu Hliš v Gaberku kaj dolgujejo, naj to naznanijo do

dne 1. februarja t. l.

pri c. kr. okrajni sodnji v Šoštanju, če se hočejo izogniti tožbi.

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanju, oddelek I, dne 9. januarja 1911.

V življenju nikdar več!

Namesto 16 kron samo 6 kron.

Ker sem ceno kupil veliko tvorilca in prodalca, svojo pristno hovinako

6 K

uro remontoirko iz „Gloria“ srebra

z dvojnim pokrovom, 36 arim. izvrstnim remont. kolejem, tekočim na kamnitih, prekrasno lepo okrožje z vrezanim grohom, konjem, jeklenim ali lesom, dakler bo kaj zalogo za smešno nizko ceno

prejšnja cena 16 kron

Verižica iz „Gloria“ srebra zraven 1 K

3 leta jamstva. — Razpoložanje po povzetju.

Izvor ur

MAKS BÖHNEL

Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/68.

: 6 kron komad :

Verižica iz „Gloria“ srebra zraven 1 K

3 leta jamstva. — Razpoložanje po povzetju.

Izvor ur

MAKS BÖHNEL

Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/68.

Absolviran šestošolec

1886 primerne službo za Ljubljano. Nastop takoj. — Ponudbe pod „šestošolec“ na upravništvo »Slov. Naroda«. 132

Posestvo

s hišo, gostilno in poljem se proda iz proste roke.

Kupci naj se ogledajo na Seln št. 6 pri Ljubljani. 102

Brivski in vlasuljarski pomočnik, 24 let star, zmožen slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika, želi svojo službo takoj premeniti

za boljše mesto.

Nastopi lahko do 15. januarja. 85

Sprejem takoj čvrstega 130

učenca

od 14—15 let starega v trgovino špecerije. Prednost imajo z dežele.

Josip Pollak, Sv. Petra cesta št. 9.

Karte za ribolov

zlasti sulice, daje po ustmenem ali pismenem dogovoru do 31. marca 1911 za svoj revir v Savi, in sicer od Trbovelj do Zidanega mosta. 106

Franc Grehenc, pošta Trbovlje.

Pitana kuretnina!! Meso!

Prima pitana gos K 7.—, tri prima pitane race ali kure K 7.50. Vsak dan sveže telečje ali goveje meso, zadnji del od stegna ali pljučna pečenka, poštni zavoj s 5 kg stane 5 K. Vse franko. Najpoštenjša postrežba zagotovljena Viljem Weledinger, Podwolszyska 17. 136

Mirna stranka, gospa s starejšo hčerko,

išče stanovanje

z eno sobo in kuhinjo event. z dvema majhnima sobama. Stanovanje naj bi bilo suho in čedno. Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«. 114

Spalna oprava

oreh, temno likana, že rabljena, jako dobro ohranjena, se ceno proda.

Rimska c. 16, mizarstvo, I. nadst. 116

Suha bukova drva

Trske, premog, oglje, briketi i. t. d. najceneje pri trdku 3436

ST. O. TAUZHER, Dunajska cesta št. 47, — telefon šte. 152.

Poročne prstane

4345

kakor tudi drugo zlatnino priporoča po nizki ceni

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 26.

Pošiljam cenike brezplačno.

Trgovski pomočnik

starejši, samostalni delavec z dobrim spričevalom želi stalno službo v trgovini mešanega blaga. Nastop 1. sušca. Ponudbe se naj blagovolijo poslati na upravništvo »Sl. Naroda« pod 124.

Oglejte si

ob potrebi stvari za uporabo in za darila vseh vrst moj bogato ilustrirani glavni katalog s 3000 slikami, ki ga Vam pošljemo ne zahtevo gratis in franko. C. in kr. dvorni dobavitelj JAN KONRAD, Most št. 533, (Češko.) 2909

Prodajalka

izučena v specerijski in manufakturni trgovini išče službe.

Nastop službe lahko takoj. — Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Absolventinja trgovskega tečaja

vešča slovenske stenografije in strojepisja, išče mesta v kontoarju ali pri odvetniku. — Cenjene ponudbe v Ljubljano pošto ležeče pod »Kontoristinja 90«.

tri mizarske pomočnike

in vajenca

ANT. MERVAR, mizarški mojster, Trbovlje. 123

Češke brikete

in kosovni premog, najboljše in najcenejše kurivo za peči, podkurilna drva nepotrebna. (navodilo zastoni) priporoča po najnižji ceni „Češko skladišče premoga“, Nova ul. 3. v Ljubljani. 4292

Sanssouci

priznana najboljša znamka, izdelek po franc. metodi R 2'50
Carte d'Or, Carte blanche, K 2'25
Asti spumante Torino, specialiteta K 2'—
Bakarska vodica, primorska specialiteta R 2'—
Gennaro Ossoinack, Gorica
odlikovane šampanjske kleti.
3671 Embalaža gratis.

Koncipijenta

če možno s substitucijsko pravico sprejemem v svojo pisarno.

Vstop, plača in drugo po dogovoru

Ponudbe na:

Dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani.

na dom v Ljubljani:

dolga polena 1 seženj K 24.—
1 m³ 12.—
20 cm dolga, žagana in razsekana 1 seženj 29.—
1 m³ 14:50

Trske, premog, oglje, briketi i. t. d. najceneje pri trdku 3436

ST. O. TAUZHER, Dunajska cesta št. 47, — telefon šte. 152.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 5,000.000. Stritarjeva ulica šte. 2. Rezervni fond 450.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih 4 1/2 % Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Poročri prstani

močni v zlatu, na trpežnosti neprekosljivi
1 par od 7 kron naprej
v modernih fazonah — graviranje brezplačno.

Fr. Čuden urar in draguljar

Ljubljana — samo Prešernova ulica št. 1.
Največja zaloga stenskih ur. 131 Ceniki zastoj tudi po pošti.

Za slabokrvne in prebolele
je zdravnik priporočeno črno dal-
matinsko vino 32

Kuč
najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
Br. Novakovič, Ljubljana.

Kavarna „LEON“
na Starem trgu št. 30
„je kakor navadno“
vso noč odprta.

Za obilen obisk se priporočata
Leon in Fani Pogačnik.

Kolesarjem
= v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo
v dobrem stanju, za časa rabe pa se
ogniti mnogim stroškom, pusti naj
svoje kolo v zimski seziji skrbno pre-
gledati, očistiti ter v primerno tempe-
riranem prostoru shraniti.

Vse to preskrbi proti mali od-
škodnini, primeren prostor pa da na
razpolago **brezplačno** tvrdka

K. ČAMERNIK

specijalna trgovina s kolesi in njihovimi
posameznimi deli
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Ponudbeni razpis.

Za zgradbo novega šolskega poslopja v Litiji se s tem razpišejo

stavbinska in rokodelska dela ter dobava tvarin

in se bodo ponudbe radi oddaje istih del sprejemale le do

30. januarja 1911 opoldne

pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Litiji.

Ponudbe, ki se lahko glasijo na vsa dela ali tudi na posamezne kate-
gorije teh, morajo biti spisane po uradnem formularju, z 1 K kolekovane,
zapečatene in opremljene s 5% vadijem v gotovini, vrednostnih papirjih ali
hranilničnih vlogah, zračunjenim po ponudbeni vsoti za zgradbo, in označene
z napisom „Ponudba za zgradbo šolskega poslopja v Litiji.“

Ponudbe, ki bi pozneje dospele ali ponudbe, ki niso spisane po tem
predpisu, se ne upoštevajo.

Napoved cen je prepuščena ponudnikom, v to svrhu je treba v sumarničnih
proračunih za vsako vrsto del enotne cene in povprečne zneske razločno za-
pisati s številkami in besedami, ter navesti skupno ponujano vsoto.

Dotični stavbeni načrti, sumarnični proračuni hkrati cenilniki enotnih cen,
občni in podrobni stavbni pogoji in ponudbeni formulari se morejo

od 9. januarja t. l.

dalje vsak dan ob navadnih uradnih urah vpogledati pri c. kr. okrajn. šolskem
svetu v Litiji, kjer se tudi proti odškodnini 4 K vročijo ali po pošti dopošljejo
vsi prepisi k ponudbi potrebnih prilog.

C. kr. okrajni šolski svet si pridrži prosto izbiro med ponudniki ne
oziraje se na višino ponudb.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji,

dne 5. januarja 1911.

Predsednik: **Parma.**

Valjčni mlin v Domžalah

I. RONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Peter Gruden & Comp., Stolni
trg št. 9.

Zastopstvo za Trst z okolico,
Istro, Dalmacijo in Furlanijo:
Z. Ungar, Trst, poštni predal.

Narodna knjigarna

Prešernova ulica št. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7

zdržena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega,
komptuarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in
gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za
pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma;
barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najprostejših do najfinejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Šolski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn.
Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne
priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najprostejše in najfinejše, črne, vijoličaste in barvaste.

Šolske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora
vseh velikosti, za dame in za gospode, za na-
vadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Črnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.
Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na
pisalne stroje

vseh sistemov
po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture,
trgovska pisma itd. itd.